

الفارسية للعرب

الدكتور

محمد علي آذرشب

استاذ في جامعة طهران

الفارسية للعرب

الدكتور محمد علي آذرشب
جامعة طهران

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُم مِّن ذَكَرٍ وَأُنثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا ۚ إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾

قرآن كريم

مقدمه

بين العالم العربي وإيران علاقات وثيقة ثقافيــة واجتماعيــة وسياسـية واقتصادية عريقة، وهذه العلاقات قد تطورت أخيراً بشكل خـاص، ضمـن إطار مصالح الأمة العربية والإسلامية بل ـ وأوسع من ذلك ـ ضمن إطـار المشروع الحضاري المرتقب والعودة المنشودة إلى مكانتنا التاريخية على ظهر الأرض.

وهذه العلاقات الواسعة تتطلب إزالة الحاجز اللغوي كي تتكون لدى شعب كل بلد رؤية واضحة مباشرة عن أشـقائه في البلـد الآخـر، يرافقـها طبعاً تعاون في جميع المجالات المطلوبة لدعم العلاقات. وللعــارفين بلغـتي البلدين دور هام في تقوية الأواصر وتفعيل التواصل.

* * *

ثمـة تـراث ضخـم في الآداب والتـاريخ والعلـوم الإسـلامية والفلسـفة والطب والهندسة و... مدون باللغة الفارسية، ولا يستغني عنه الباحثون في هذه العلوم، ولذلك تخصص عدد كبير من المستشرقين في اللغــة الفارسـية ليطلعوا علـى هـذا الـتراث. ومـن الأولى للدارسـين والبـاحثين العـرب أن يطلعوا عليه لأنه يشكل جزء من الرصيد الحضاري المشـترك بـين العـرب والإيرانيين.

* * *

التواصل العربي الإيراني ضرورة من ضرورات النهضة الشاملة، وكان رواد النهضة العربية مهتمين باللغة الفارسية وآدابها وتراثها منهم جمال الدين المعروف بالأفغاني، والإمام محمدعبده، والكواكبي، وعبدالوهاب عزّام مؤسس أقسام اللغة الفارسية في الجامعات المصرية، وكبار شعراء المرحلة المعاصرة أمثال محمود سامي البارودي، وجميل صدقي الزهاوي، ومحمد الفراتي، ومحمد مهدي الجواهري... ذلك لأنهم أدركوا ضرورة التواصل الشرقي ـ الشرقي في هذه النهضة لعمق الاشتراك في الجذور والفروع.

* * *

الأدب الفارسي، بشعرائه الكبار أمثال الفردوسي وسنائي والعطار وجلال الدين الرومي وسعدي الشيرازي وحافظ الشيرازي والخيام، له مكانته الكبرى في الآداب العالمية، واهتم الغرب بترجمة دواوين هؤلاء الشعراء وشرحها ودراسة تأثيرها في الآداب الأخرى، وجدير بالعربي أن يطلع على هذه الكنوز التي تشكل جزء من حضارته الغنية، كما أن الاهتمام العالمي اليوم بالساحة الثقافية والأدبية والفنية والسينمائية والحضارية والسياسية الإيرانية يشجع على معرفة اللغة الفارسية للوقوف على معالم هذه الساحة من مصادرها المباشرة.

* * *

اللغة الفارسية جزء من اللغات الإسلامية، بل ومن أهمها، لما دُوِّن فيها من تراث أدبي وعلمي ضخم، وقد تفاعلت مع اللغة العربية، فكانت حروفها عربية ونسبة مرتفعة من كلماتها عربية، وآدابها ممتزجة بنصوص القرآن والحديث والشعر العربي.

كما أن هذه اللغة أثرت على آداب اللغة العربية شعراً ونثراً، فتركت بصماتها في المفردات والمضامين، مما فسح المجال الواسع للدراسات الأدبية واللغوية المقارنة، ومما جعل اللغة الفارسية أقرب لغة إلى العربية.

* * *

علاقات الجوار الإيراني ـ العربي تعود إلى عصور قديمة جداً، وجاء الإسلام ليجعل من الإيرانيين والعرب في سياق تاريخي وحضاري موّحد، من هنا لاغنى للباحث في تاريخ المنطقة عن دراسة إيران تاريخاً ومجتمعاً وثقافة وتراثاً، مما يستدعي الوقوف على المصادر التاريخية باللغة الفارسية.

* * *

هذه وغيرها من العوامل هي التي دعت الجامعات العربية إلى تدريس اللغة الفارسية في أقسام العلوم الإنسانية أو في قسم مستقل بها، أو في مراكز تعليمية تابعة للجامعات.

ولقد عمل الأساتذة العرب والإيرانيون على وضع كتب لتلبية هذه الحاجة التعليمية، وفق مناهج مختلفة وأذواق متباينة، والعربي بحاجة ـ في هذا المجال ـ إلى أسلوب خاص لما بين اللغتين العربية والفارسية من مشتركات كبيرة في الحروف والكلمات والعبارات، كما أن تعليم اللغة يحتاج أولاً إلى مران على أصول تكوين الجملة، ثم على النصوص البسيطة والمحادثات البسيطة، ثم التدرج إلى مستويات أرفع.

استفدت من تجربتي السابقة في تعليم اللغة العربية للإيرانيين، من خلال التدريس، ومن خلال تأليف كتاب«اللغة العربية الحديثة» وهو

كتاب تعليمي جامعي تعددت طبعاته، وحظي باهتمام الأساتذة والطلبة في إيران.

كما استفدت من تجربة تدريس اللغة الفارسية في الجامعات السورية، بعد أن كُلفت بالتعاون مع هذه الجامعات ومراكزها التعليمية التابعة لها بشأن تدريس اللغة الفارسية.

واستفدت كثيراً من الملاحظات القيمة التي قدّمها لي الأستاذ الدكتور غلامحسين زاده مدير اللجنة التنفيذية لنشر اللغة الفارسية في رابطة الثقافة والعلاقات الإسلامية وزملاؤه في اللجنة وأخص بالذكر الدكتورة سهيلا صلاحي مقدم والدكتورة مهبود فاضلي، فلهم الشكر، والشكر موصول للدكتورة ندى حسون والسيد علي أرمكان والسيدة عاطفه نوري لجهودهم في التنقيح والتصحيح.

وهذا الكتاب يلبي حاجة المستوى الأول من التعليم، ويتطلب خمسين ساعة تدريسية، وستعقبه ـ بإذن الله ـ ثلاثة كتب للمستويات التالية، ومع هذا الكتاب والكتب التالية أشرطة صوتية تسهل على المتعلّم متابعة الدرس بعد انتهاء الحصة.

أرجو أن تكون هذه المساهمة تجربة أخرى من التجارب المفيدة التي قدمّها قبلي الأساتذة والمهتمون. فإن حالفها بعض التوفيق فما توفيقي إلا بالله عليه توكلت وإليه أنيب.

د. محمد علي آذرشب

دمشق ـ ربيع الثاني ١٤٢٢ هـ ـ تموز ٢٠٠١م

درس اوّل

جملـــــه‌یِ اســـمیّه

بشنوید وتکرار کنید*

سعید عالم است .	سعید عالم .
کتاب مفید است .	الکتاب مفید .
جواد کریم است .	جواد کریم .
مسعود بخیل است .	مسعود بخیل .
منزل وسیع است .	المنزل وسیع .
علم شریف است .	العلم شریف .
قرآن مقدّس است .	القرآن مقدس .
برق ضعیف است .	التّیار (الکهربائي) ضعیف .
هوا لطیف است .	الجو لطیف .
قاضی عادل است .	القاضي عادل .

٣ ٣ ٣

---

* اسمعوا وکرّروا .

پیراهَن کثیف بود .	كان الثوب وسخاً .
غذا لذیذ بود .	كان الطعام لذيذاً .
مقاله ضعیف بود .	كانت المقالة ضعيفة .
قزوین پایتخت بود .	كانت قزوين عاصمة .
خیابان شُلوغ بود .	كان الشار ع مزدحماً .
سعید مریض بود .	كان سعيد مريضاً .
درس آسان بود .	كان الدرس سهلاً .
شهر زیبا بود .	كانت المدينة جميلة .
در بَسته بود .	كان الباب مغلقاً .
دوا تَلخ بود .	كان الدواء مراً .

٣ ٣ ٣

کلاس کوچک نیست .	ليس الصف صغيراً .
اصفهان پایتَخْت نیست .	ليست اصفهان عاصمةً .
علی معلّم نیست .	ليس علي معلماً .
جواد مهندس نیست .	ليس جواد مهندساً .
کوچه پـَهْن نیست .	ليس الزقاق عريضاً .
دِانشْکَده نَزْدیک نیست .	ليست الكليةُ قريبةٌ .

شَهر بُزُرگ نیست .	ليست المدينةُ كبيرةً .
هوا سَردْ نیست .	ليس الجو بارداً .
دَرْ باز نیست .	ليس البابُ مفتوحاً .
سقف بُلَنْد نیست .	ليس السقفُ مرتفعاً .
دانِشْگاه دُور نیست .	الجامعة ليست بعيدة .

♈ ♈ ♈

دَرْ بَسْته نَبود .	لم يكن الباب مغلقاً .
خانه زيبا نبود .	لم يكن البيت جميلاً .
بازی جالِب نبود .	لم يكن اللعبُ جذاباً .
اوضاع عادی نبود .	لم تكن الاوضاع عادية .
غذا لذيذ نبود .	لم يكن الطعام لذيذاً .
رستوران تَميْز نبود .	لم يكن المطعم نظيفاً .
لباس كثيف نبود .	لم يكن اللباس وسخاً .
أتاق مرتّب نبود .	لم تكن الغرفة مرتبة .
چراغ رُوشن نبود .	لم يكن المصباح مضيئاً .
آسمان صاف نبود .	لم تكن السماء صافيةً .

♈ ♈ ♈

هوا سَرْد شُد.	أصبح الجو بارداً.
آبْ داغ شد.	أصبح الماء ساخناً.
دِرَخْتْ سَبْز شد.	أصبحت الشجرة خضراء.
اتاق كثيف شد.	صارت الغرفة وسخة.
كِشْور آزاد شد.	أصبح البلد حراً.
اسلام منتشر شد.	صار الإسلام منتشراً.
على خَسْته شد.	أصبح عليٌّ متعباً.
حسن گُرُسنه شد.	أصبح حسن جائعاً.
ميوه زياد شد.	صارت الفاكهة كثيرة.
بازار كساد شد.	أصبح السوق كاسداً.

٣ ٣ ٣

ـ قواعـد :

١ ـ الجمل الاسمية في اللغة الفارسية تحتاج إلى فعل رابط :

است : يكون	ونفيها : **نيست**
بـود : كـان	ونفيها : **نَبود**
شـد : صار ، أصبح	ونفيها : **نَشُد**

وبمكان (شد) يمكن استعمال: **(گرديد)** ، و **(گشت)**.

٢ ـ نهاية الكلمات في الجمل المذكورة ساكنة لأن اللغة الفارسية ليست إعرابية .

٣ ـ الحروف العربية كلها موجودة في الفارسية وتزيد الفارسية عليها بأربعة حروف هي :

پ = P ، چ = Ch ، گ = g ، ژ = J

٤ ـ تنطق الحروف : ث ، س ، ص كلها مثل الحرف : س .

٥ ـ تنطق الحروف : ذ ، ز ، ض ، ظ كلها مثل الحرف : ز .

٦ ـ الحرفان : ت ، ط يلفظان : ت .

٧ ـ الحرفان : ح ، هـ يلفظان : هـ .

٨ ـ الحرفان : ع ، أ يلفظان : أ .

٩ ـ الحرف : و ، يلفظ مثل V بالانجليزية إذا كان متحركاً .

١٠ ـ إذا وقعت الواو بين حرفي الخاء والألف ، أو الخاء والياء فحكمها غالباً أن لا تلفظ مثل :

خوارزم(١) تلفظ : **خارزم** .

خواهر(٢) تلفظ : **خاهر** .

خوان(٣) تلفظ : **خان** .

خويش(٤) تلفظ : **خيش** .

---

(١) ـ اسم منطقة . (٢) ـ أخت . (٣) ـ مائدة . (٤) ـ نفس أو ذات.

١١ ــ التاء القصيرة في نهاية الكلمات إما أن تبدّل الى تاء طويلــة أو إلى هاء ساكنة :

فضيلة ← **فَضيلَتْ** مصيبة ← **مُصيبت**

فاطمة ← **فاطمهْ** جائزة ← **جايزه**

- تمريــن :

١ ــ اقرأ الكلمات التالية :

(كل الكلمات المذكورة أدناه عربية مستعملة في الفارسية)

ثمر ـ مثلّث ـ مِثِل ـ ثلث ـ مثال ـ تمثــال ـ ارث ـ وارث ـ ثمــن ـ لوث .

فرصت ـ مصدر ـ صبر ـ صدق ـ صدف ـ أعصاب ـ عصر ـ مرصــد ـ قصد ـ رقص .

ذِبح ــ ذوق ــ مذمّت[1] ــ عذاب ــ معــذّب ــ مــهذّب ــ جــذّاب ــ مجذوب ــ جذب .

قَرض ــ مرَض ــ مريض ــ فرضيّه ــ رفوضه[2] ــ ضرب ــ ضريــب ــ ضربَت[3] ــ عرض ــ روضه ــ رضا ــ افتضاح ــ فضل ــ فضيلت[4] .

ظهور ــ ظاهر ــ مظهر ــ ظُلم ــ ظُلمــت[5] ــ مظلــوم ــ عظيــم ــ عَظَمت[6] ــ مُعَظّم .

---

(١) ـ الذم. (٢) ـ مرفوض/راسب. (٣) ـ الضربة. (٤) ـ الفضيلة. (٥) ـ الظلمة.
(٦) ـ العظمة.

طير ـ طيور ـ طَرد ـ طريق ـ طَرَق ـ عطّار ـ مُعَطّر ـ مطبّ طبيب ـ طبابت[1] .

حرمت ـ حرام ـ محرّم ـ حميد ـ محمود ـ روح ـ حديث ـ حادثه ـ محدّث ـ مُحادثه ـ محكوم ـ حُكومت[2] ـ محدود ـ حدّ ـ متحيّر ـ حَيرت ـ حمّام ـ فَرَح ـ محبوب ـ محمّد ـ مرحوم ـ رَحمت[3] ـ ريحان ـ حَسَن ـ محسن ـ احسان ـ حسين .

على ـ معلم ـ عالم ـ عدد ـ معدود ـ عبد ـ عِلم ـ عدالت[4] ـ عوام ـ عموم ـ معدوم ـ معلّم ـ مَعاد ـ عَدُو ـ عرفان ـ معرفت ـ مَعصيت[5] ـ منفعت[6] ـ منافع ـ معارف ـ زرع ـ مزرعه ـ زارع .

٢ ـ ترجم الجمل التالية إلى الفارسية :

١ـ الطعام لذيذ .	....
٢ـ العاصمة مزدحمة .	....
٣ـ الأوضاع عادية .	....
٤ـ السماء صافية .	....

---

(١) ـ الطِبابة. (٢) ـ الحكومة. (٣) ـ الرحمة. (٤) ـ العدالة. (٥) ـ المعصية.
(٦) ـ المنفعة.

٥- اللباس نظيف .	....
٦- المدينة جميلة .	....
٧- لم يكن الباب مفتوحاً .	....
٨- المصباح مضيء .	....
٩- الدرس مفيد .	....
١٠- البيت مرتّب .	....
١١- لم يكن الجو بارداً .	....
١٢- الكلية قريبة .	....
١٣- علي مهندس .	....
١٤- الزقاق عريض .	....
١٥- الشارع مزدحم .	....
١٦- كان التيار (الكهربائي) ضعيفاً .	....
١٧- لم يكن الدرس سهلاً .	....
١٨- كان القاضي عادلاً .	....
١٩- ليس جواد بخيلاً .	....

٢٠ـ ليست حمص عاصمة .	....
٢١ـ القاهرة عاصمة .	....
٢٢ـ كان اللعب عادياً .	....
٢٣ـ كان البيت مزدحماً .	....
٢٤ـ الجو بارد .	....
٢٥ـ صار عليٌّ مهندساً.	....
٢٦ـ أصبح الدرس سهلاً.	....
٢٧ـ صار البيت مرتباً.	....
٢٨ـ أصبحت الأوضاع عادية.	....
٢٩ـ أصبحت العاصمة مزدحمة.	....
٣٠ـ أصبحت المدينة جميلة.	....

٣ ـ اذكر معنى هذه الجمل وضعها في حالة النفي :

١ـ برق ضعيف است .	....
٢ـ منزل وسيع است .	....
٣ـ هوا لطيف است .	....
٤ـ پيراهن كثيف است .	....

۵ ـ کریم مریض بود .	....
۶ ـ خیابان زیبا بود .	....
۷ـ اصفهان پایتخت بود .	....
۸ ـ غذا لذیذ بود .	....
۹ـ کوچه شلوغ بود .	....
۱۰ـ شهر بزرگ است .	....
۱۱ـ سقف بلند است .	....
۱۲ـ هوا سرد است .	....
۱۳ـ کلاس مرتّب است .	....
۱۴ـ آسمان صاف بود .	....
۱۵ـ رستوران تمیز بود .	....
۱۶ـ بازی جالب بود .	....
۱۷ـ چراغ روشن بود .	....
۱۸ـ شهر جالب بود .	....
۱۹ـ خانه کوچک است .	....
۲۰ـ علی مهندس است .	....
۲۱ـ خیابان شلوغ شد.	....

۲۲ـ سعید مریض گردید.	....
۲۳ـ غذا لذیذ گشت.	....
۲۴ـ پایتخت بزرگ شد.	....
۲۵ـ خیابان زیبا گردید.	....
۲۶ـ حسن گرسنه شد.	....
۲۷ـ در بسته شد.	....
۲۸ـ اتاق روشن شد.	....
۲۹ـ بازی جالب شد.	....
۳۰ـ شهر شلوغ شد.	....

ϒ ϒ ϒ

درس دوّم

جمله‌ی اسمیه مضاف ومضاف الیه

صفت وموصوف

بشنوید وتکرار کنید :

لباسِ کارگر تمیز است .	ملابس العامل نظيفة .
کلاسِ دانشکده بزرگ است .	صف الكلية كبير .
خیابانِ شهر پَهن است .	شارع المدينة عريض .
رنگِ دیوار سفید است .	لون الحائط أبيض .
سلام علامتِ ادب است .	السلام علامة الأدب .
صندلیِ معلّم نو است .	كرسي المعلم جديد .
نیمکتِ مُحصّل کُهنه است .	مسطبة الطالب قديمة .
دودِ سیگار بد است .	دخان السيجارة سيء .
پنجره‌یِ اتاق بسته است .	نافذة الغرفة مغلقة .
ورقِ کتاب پاره است .	ورقة الكتاب ممزّقة .
تخته‌یِ کلاس تمیز است .	لوح الصف نظيف .

خانه‌یِ علی دور است .	بیت علي بعيد .
هوایِ بهار معتدل است .	جوّ الربيع معتدل .
انتهایِ خیابان نزدیک است .	نهاية الشارع قريبة .
دوایِ مریض گران است .	دواء المريض غالٍ .
مویِ سرِ علی مِشْکی است .	شعر رأس علي أسود .
جویِ آب تمیز است .	مجرى الماء (الساقية) نظيف .
رنگِ سبز زیبا است .	اللون الأخضر جميل .
درسِ اوّل سَخْت است .	الدرس الأول صعب .
چایِ داغ خوب است .	الشاي الساخن جيّد .
هوایِ شهر آلوده است .	جوّ المدينة ملوّث .
ستاره‌یِ آسمان جذّاب است .	نجمة السماء جذابة .
خانه‌یِ وکیل نزدیک است .	بيت المحامي قريب .
دفترِ مهندس دَور است .	مكتب المهندس بعيد .
مطبِّ پزشک نَزْدیک است .	عيادة الطبيب قريبة .

ᵞ ᵞ ᵞ

ـ قواعـد :

١ـ المضاف يُكسر آخره في الفارسية . والكسرة في الفارسية لا تُشبع (تلفظ بين الكسرة والفتحة) .

٢ـ الموصوف يُكسر غالباً أيضاً .

٣ـ بعد الهاء الساكنة والألف والواو تضاف (ي) وعليها تقع كسرة الإضافة .

مثال : **پنجره‌یِ اتاق ـ دوایِ مریض ـ جویِ آب .**

وتكتب أيضاً بصورة همزة على الهاء:

مثال : **پنجرهٔ اتاق ـ خانهٔ کارگر ـ کارخانهٔ نسّاجی .**

ـ تمريـن :

١ ـ اجعل كل كلمتين مما يلـي مضافـاً ومضافـاً إليـه أو صفـة وموصوف، وضعها في جملة مفيدة :

١ـ لباس ـ کارگر .	....
٢ـ ورقه ـ دفتر .	....
٣ـ هوا ـ شهر .	....
٤ـ دوا ـ مريض .	....
٥ـ جو ـ آب .	....

۶ـ خانه ـ معلم .	....
۷ـ صندلی ـ محصّل .	....
۸ـ رنگ ـ تخته .	....
۹ـ کلاس ـ دانشکده .	....
۱۰ـ انتها ـ کوچه .	....
۱۱ـ سقف ـ کلاس .	....
۱۲ـ رستوران ـ دانشکده.	....
۱۳ـ آسمان ـ شهر .	....
۱۴ـ هوا ـ بهار .	....
۱۵ـ چای ـ سرد .	....
۱۶ـ مطب ـ پزشک .	....
۱۷ـ دفتر ـ وکیل .	....
۱۸ـ غذا ـ رستوران .	....
۱۹ـ مو ـ سر .	....
۲۰ـ درس ـ اوّل .	....
۲۱ـ اتاق ـ روشن.	....
۲۲ـ مرد ـ بزرگ.	....

۲۳ـ رنگ ـ مشکی.	....
۲۴ـ درخت ـ سبز	....
۲۵ـ غذا ـ لذیذ.	....
۲۶ـ گُل ـ زیبا.	....
۲۷ـ کوچه ـ پهن.	....
۲۸ـ دانشکده ـ ادبیات.	....
۲۹ـ خیابان ـ شلوغ.	....
۳۰ ـ درس ـ فارسی.	....

۲ ـ أجب عن الأسئلة التالية بالإيجاب والنفي كما في المثال التالي:

المثال = آیا خیابانِ شهر پهن است ؟ (هل شارع المدينة عريض؟)

بله خیابانِ شهر پهن است. (نعم ، شارع المدينة عريض.)

نَه خیابانِ شهر پهن نیست. (لا ، ليس شارع المدينة عريضاً.)

۱ـ آیا غذایِ داغ خوب است ؟	....
۲ـ آیا ستاره‌یِ آسمان جذّاب است؟	....
۳ـ آیا درسِ اوّل آسان است ؟	....
۴ـ آیا خانه‌یِ وکیل نزدیک است ؟	....
۵ ـ آیا انتهایِ خیابان دور است ؟	....

٦ـ آيا هوایِ شهر تميز است ؟	....
٧ـ آيا رنگِ كلاس سفيد است ؟	....
٨ـ آيا جوِی آب تميز است ؟	....
٩ـ آيا خيابانِ شهر شلوغ است ؟	....
١٠ـ آيا برقِ اتاق روشن است ؟	....
١١ـ آيا اوضاعِ شهر عادي است ؟	....
١٢ ـ آيا كلاسِ دانشكده كوچک است؟	....
١٣ـ آيا خانه یِ علی زيبا است ؟	....
١٤ـ آيا درِ خانه باز است ؟	....
١٥ـ آيا پنجره یِ كلاس بسته است ؟	....
١٦ـ آيا صفحه یِ اولِ كتاب سفيد است؟	....
١٧ـ آيا كتابِ فارسی گران است ؟	....
١٨ـ آيا اتاقِ محصّل مرتّب است ؟	....
١٩ـ آيا غذایِ رستوران لذيذ است ؟	....
٢٠ـ آيا هوایِ كلاس سرد است ؟	....

٣ ـ ترجم الجمل التالية إلى الفارسية :

١ـ عيادة الطبيب قريبة .	....

٢ـ كتاب الطالب ليس غالياً .	....
٣ـ دخان السيجارة سيء.	....
٤ـ كانت السماء صافية .	....
٥ـ جوّ الربيع ليس بارداً .	....
٦ـ الكلية قريبة .	....
٧ـ مكتب المحامي ليس بعيداً .	....
٨ـ ملابس الطالب نظيفة .	....
٩ـ الصف مرتّب .	....
١٠ـ سماء المدينة صافية .	....
١١ـ سقف الغرفة مرتفع .	....
١٢ـ الدرس الأول سهل .	....
١٣ـ مجرى الماء ليس وسخاً .	....
١٤ـ طعام المطعم كان لذيذاً .	....
١٥ـ شارع المدينة كان مزدحماً .	....
١٦ـ باب الكلية كان مفتوحاً .	....
١٧ـ حمص ليست عاصمة .	....
١٨ـ القاهرة عاصمة مصر .	....

۱۹- طهران مدينة جميلة .	....
۲۰ - الدواء ما كان مرًّا .	....

٤ ــ أجب عن الاسئلة التالية بانتخاب واحد من كل كلمتين متضــادتين فيما يلي :

۱ـ آيا خيابانِ شهر پهن يا تنگ است؟	....
۲ـ آيا درختِ پرتقال زيبا يا زِشت است؟	....
۳ـ آيا درِ كلاس بسته يا باز بود؟	....
۴ـ آيا دوا تلخ يا شيرين بود؟	....
۵ ــ آيا مقاله ي اوّل ضعيف يا قوى است؟	....
۶ـ آيا هواي شهر تميز يا كثيف بود؟	....
۷ـ آيا درسِ اول آسان يا سخت بود؟	....
۸ ــ آيا برقِ كلاس روشن يا خاموش بود؟	....
۹ـ آيا آسمان صاف يا ابرى بود؟	....

۱۰ـ آیا هوایِ اتاق سرد یا گرم است؟ ....
۱۱ـ آیا دانشکده دور یا نزدیک است؟ ....
۱۲ـ آیا کلاس بزرگ یا کوچک است؟ ....
۱۳ـ آیا اتاق مرتّب یا نامرتّب است؟ ....
۱۴ـ آیا اوضاع عادی یا غیرِ عادی بود؟ ....
۱۵ـ آیا قاضی عادل یا ظالم است؟ ....
۱۶ـ آیا مسعود بخیل یا کریم است؟ ....
۱۷ـ آیا کتاب مفید یا مضرّ است؟ ....
۱۸ـ آیا سعید عالم یا جاهل است؟ ....
۱۹ـ آیا خیابان شلوغ یا خَلوت بود؟ ....
۲۰ـ آیا مجید مریض یا سالم است؟ ....

درس سوّم

جمله‌ی اسمیّه/ ضمایر

بشنوید وتکرار کنید

من محصّل استم = من محصّل هستم = من محصّلم.	أنا طالب .
تو محصّل استی = تو محصّل هستی = تو محصّلی.	أنت طالب .
او محصّل است.	هو طالب .
ما محصّل استیم = ما محصّل هستیم = ما محصّلیم .	نحن طلاب .
شما محصّل استید = شما محصّل هستید = شما محصّلید.	أنتم طلاب .
ایشان محصل استند = ایشان محصل هستند = ایشان محصّلند.	هم طلاب .

٣ ٣ ٣

امروز در منزل هستم .	أنا اليوم في البيت .
دیروز هَمْ در منزل بودم .	أمس كنت في البيت أيضاً.

علي ومحمد در دانشكده بودند .	كان علي ومحمد في الكلية .
شما در كلاس نبوديد .	لم تكونوا أنتم في الصف .
من اكنون در كلاسم .	أنا الآن في الصف .
تو اكنون در كلاسي .	أنت الآن في الصف .
معلم الآن در كلاس است .	المعلم الآن في الصف .
ما همه در كلاسيم .	نحن جميعا في الصف .
ما همه در دانشكده ايم .	نحن كلنا في الكلية .
ما همه دانشجو ايم = ما همه دانشجوييم .	نحن كلنا طلاب .
ايشان همه دانش آموزند .	هم كلهم تلاميذ .
من معلّم نيستم .	أنا لست معلماً .
شما در خيابان نيستيد .	أنتم لستم في الشارع .
ايشان در پارک نيستند .	هم ليسوا في الحديقة.

♈ ♈ ♈

ـ قواعد :

١ ـ الضمائر المنفصلة في الفارسية ستة ويلحق الفعل الرابط العلامة المتناسبة مع الضمير المنفصل.

الضمير المنفصل	الفعل الرابط الماضي	الفعل الرابط للحال	اللواحق الفاعلية
من	بود	هست	م
تو	بود	هست	ى
او	بود	است	ـــــ
ما	بود	هست	يم
شما	بود	هست	يد
ايشان	بود	هست	ند

٢ـ يستعمل (هست) بدل (است) في الكلام إلا في المفرد الغائب .

٣ـ قد يُحذف فعل الربط (است) من الكلام إلا في المفرد الغائب ويَبقى ما يلحقه منه علامة تتناسب مع الضمير (محصّلم) .

٤ـ اذا كان في آخر الخبر هاء ساكنة أو واو أو ألف أو ياء ، وحذفنا الفعل الرابط (است ـ هست) نضيف إليه ما يساعد على التلفظ (الألف أو ياء) (در دانشكده ايم ـ دانشجوييم) .

ـ تمريـــن :

١ : أعد كتابة الجمل التالية باستعمال بقية الضمائر على النحو التالي:

او شاعر است :

من شاعرم ـ تو شاعری ـ او شاعر است ـ ما شاعریم ـ شما شاعرید ـ ایشان شاعرند.

۱ـ او معلم است .	....
۲ـ او دانشجو است .	....
۳ـ او در منزل بود .	....
۴ـ او مهندس است .	....
۵ ـ او کریم است .	....
۶ ـ او سالم بود .	....
۷ـ او مهندس است .	....
۸ـ او خبّاز (نانوا) است .	....
۹ـ او حدّاد (آهنگر) است .	....
۱۰ـ او طبیب (پزشک) است .	....
۱۱ـ او صادق (راستگو) بود .	....
۱۲ـ او با تربیت[1] است .	....
۱۳ـ او سرباز بود .	....
۱۴ـ او با وفا[2] است .	....

(۱)ـ ذو تربیة (۲) ـ ذو وفاء .

۲ : إنف الجمل التالية كما في المثال :

ـ آيا او بی تربیت است ؟	ـ نه ، او با تربیت است .
۱ـ آیا او بی وفا است ؟	....
۲ـ آیا او بی ادب است ؟	....
۳ـ آیا او بی سواد[1] است ؟	....
۴ـ آیا او بی همّت است ؟	....
۵ـ آیا او بی دین است ؟	....
۶ـ آیا او بی لیاقت است ؟	....
۷ـ آیا او بی شعور است ؟	....
۸ ـ آیا او بی استعداد است ؟	....
۹ ـ آیا او بی شخصیت است ؟	....
۱۰ـ آیا او بی عقل است ؟	....

(۱) ـ أميّ، وسواد تعني العلم.

۳ : أكمل الجمل التالية بضمائر مناسبة :

۱ـ ....پزشک است .
۲ـ .... مهندس هستند .
۳ـ ....معلم هستی .
۴ـ .... صادق بود .
۵ ـ ....با وفا هستید .
۶ ـ ....خبّاز است .
۷ـ ....دانشجو هستیم .
۸ـ ....معلم هستم .
۹ـ .... سرباز بودند .
۱۰ـ ....در منزل بودم .
۱۱ـ ....در دانشکده بود .
۱۲ـ ....در منزل نبودید .
۱۳ـ ....در کلاس بود .
۱۴ـ .... با وفا هستید .
۱۵ـ ....بی همّت هستند .

٤ : أكمل الجمل التالية بأفعال الربط المناسبة :

١ـ ما در منزل ....
٢ـ شما حاضر ....
٣ـ من غايب ....
۴ـ او در كلاس ....
۵ ـ شما با ادب ....
۶ ـ ما عرب ....
٧ـ او با عقل ....
٨ـ ما بنى آدم ....
٩ـ ايشان بشَر ....
١٠ـ ما همه دانشجو ....
١١ـ ايشان همه دانش آموز ....
١٢ـ شما با ادب ....
١٣ـ ما همه با ادب ....
١۴ـ ما اكنون در كلاس ....
١۵ ـ من با وفا ....

٥ : احذف الفعل الرابط من الجمل التالية :

١ـ من سوری هستم .	....
٢ـ شما خوب هستید .	....
٣ـ حمید ومجید با وفا هستند .	....
٤ـ ایشان با عاطفه هستند .	....
٥ ـ ما آماده[1] هستیم .	....
٦ ـ تو سرباز هستی .	....
٧ـ تو با ادب هستی .	....
٨ـ تو جوان[2] هستی .	....
٩ـ من مرد[3] هستم .	....
١٠ـ ما مرد هستیم .	....
١١ـ شما جوان هستید .	....
١٢ـ ایشان در منزل هستند .	....
١٣ـ تو در کلاس هستی .	....
١٤ـ ایشان در دانشکده هستند.	....
١٥ـ ما با شما[4] هستیم .	....

(١) ـ مستعد. (٢) ـ شاب. (٣) ـ رجل. (٤) ـ معكم.

٦ : ترجم الجمل التالية إلى الفارسية :

١. نحن الآن في الصف .	....
٢. أنت أيضاً كنت في الصف .	....
٣. هم كانوا حاضرين .	....
٤. أنتم كنتم غائبين .	....
٥. نحن كنا في البيت أمس .	....
٦. نحن اليوم في الكلية .	....
٧. نحن جميعاً كنا في الجامعة .	....
٨. هم كانوا جميعاً في الحديقة .	....
٩. أنت معلّم .	....
١٠. أنتم أيضاً معلّمون .	....
١١. الجوّ لطيف في الغرفة .	....
١٢. الجوّ الآن في المدينة لطيف أيضاً .	....
١٣. حميد ومجيد كانا في المدرسة أمس.	....
١٤. فائزة وزهراء وفاطمة في الجامعة اليوم.	....
١٥. أنتم جميعاً أوفياء.	....

درس چهارم

جمله ی اسمیه ضمیر

بشنوید وتکرار کنید :

این کتابِ من است	= این کتاب مالِ من است	= این کتابم است .
این دفترِ تو است	= این دفتر مالِ تو است	= این دفترت است .
این منزلِ او است	= این منزل مالِ او است	= این منزلش است .
این نقشه ی [1] ما است	= این نقشه مالِ ما است	= این نقشه مان است
این قلم شما است	= این قلم مالِ شما است	= این قلمتان است.
این کلاسِ ایشان است	= این کلاس مالِ ایشان است	= این کلاسشان است.
این خانه ام ، آن خانه ات ، وآن خانه اش است.		
این عمویم ، وآن عمویت ، وآن عمویش است.		
این عمّه ام ، وآن عمّه ات ، وآن عمّه اش است.		

٣ ٣ ٣

(١) ـ خارطه.

قواعد:

١- الحديث عن الملكية : إما بالاضافة إلى الضمير المنفصل (كتابِ من) ، أو باستعمال : مال (مالِ من) ، أو أن نضيف إلى الضمير المتصل (كتابم) .

٢-الضمائر المتصلة : **م ـ ت ـ ش ـ مان ـ تان ـ شان .**

(كتابم – كتابت – كتابش – كتابمان – كتابتان – كتابشان)

٣-إذا كانت الكلمة مختومة بالهاء الساكنة ، أو واو ، أو ياء ، وأردنا إضافتها إلى الضمير المتصل نضيف ياء أو ألف لتسهيل التلفظ .

عمّه ← عمّه ام ، عمو[1] ← عمويم ، دايى[2] ← دايى ام

تمرين :

١ ـ حوّل الضمائر المنفصلة في الجمل التالية إلى ضمائر متصلة :

مثال: - **اين خانه ي ِمن است .← اين خانه ام است** . (هذا بيتي).

- **اين پدرِ او است . ← اين پدرش است** . (هذا أبوه).

---

(١) ـ العم . (٢) ـ الخال.

۱- این شهرِ ما است .	....
۲- صبرِ ایشان کم است .	....
۳- این برادرِ من است .	....
۴- آن معلمِ ما است .	....
۵- صورتِ او تمیز است .	....
۶- این دوستِ من است .	....
۷- سعید دوستِ من است .	....
۸- حالِ او خوب نیست .	....
۹- این همکلاسِ من است.	....
۱۰- مجید برادرِ او است .	....
۱۱- عمویِ من معلم است .	....
۱۲- اموالِ او حلال است .	....
۱۳- این مادرِ ما است .	....
۱۴- املاکِ او زیاد است .	....
۱۵- آن خواهرِ او است .	....

٢ ٢ ٢

٢ - ترجم الجمل التالية مستعملاً صيغ الملكية الثلاث :

مثال : هذه ساعتي.

این ساعت من است.	این ساعت مالِ من است،	این ساعتم است.

١ - هذه حقيبتي [١].

....	....	....

٢ - هذه مسطرتك [٢].

....	....	....

٣ - هذا قلمي .

....	....	....

٤ - هذه ماسحتك [٣] .

....	....	....

٥ - هذه نقوده [٤] .

....	....	....

٦ - هذه نظارتها [٥] .

....	....	....

---

(١) ـ في الفارسية : كِيف. (٢) ـ خط كِش. (٣) ـ پاک كن. (٤) ـ پول.

(٥) ـ عينک.

٧- هذا كأسه [١] .

....	....	....

٨ - هذا بلدنا [٢] .

....	....	....

٩ - هذه مسطبتكم .

....	....	....

١٠ - هذه أرضهم [٣] .

....	....	....

٣ - أجب عن الأسئلة التالية :

١- اين كيست [٤] ؟	....
٢- اين چيست [٥] ؟	....
٣- اين تلويزيون مالِ كيست ؟	....
٤- اين راديو مالِ تو است ؟	....

---

(١) - في الفارسية : ليوان.

(٢) - كشور.

(٣) - زمين.

(٤) - كيست = كه + است : للسؤال عن العاقل .

(٥) - چيست = چه + است : للسؤال عن غير العاقل

۵ ـ این خانه مالِ کیست ؟	....
۶ ـ اسمِ تو[1] چیست؟	....
۷ـ شغلِ شما چیست ؟	....
۸ ـ این مرد کیست ؟	....
۹ ـ این آقا کیست ؟	....
۱۰ ـ این خانم کیست؟	....
۱۱ ـ این جوان[2] کیست ؟	....
۱۲ـ این قالی[3] مالِ کیست؟	....
۱۳ـ این صدایِ کیست؟	....
۱۴ ـ این صدایِ چیست؟	....
۱۵ـ این بویِ چیست ؟	....

٣ ٣ ٣

(۱) ـ للاحترام لايقال في الكلام غالباً : اسمِ تو ، بل يقال : اسمِ شما ، أو نامِ شما، ونام بمعنى اسم .

(۲) ـ شاب.

(۳) ـ سجّادة .

٤ - اجعل الكلمات التالية متصلة بالضمائر الستة المتصلة :

مثال:

كتاب :	كتابم	كتابت	كتابش	كتابمان	كتابتان	كتابشان
١. قلم :	......	......	....	....	....	....
٢. عمو :	......	......	....	....	....	....
٣. خانه :	......	......	....	....	....	....
٤. دايى :	......	......	....	....	....	....
٥. دفتر :	......	......	....	....	....	....
٦. ماشين :	......	......	....	....	....	....
٧. جواب :	......	......	....	....	....	....
٨. تصميم:	......	......	....	....	....	....
٩. عاطفه :	......	......	....	....	....	....
١٠. قُدرت:	......	......	....	....	....	....

♈ ♈ ♈

درس پنجم

جمله ی اسمیه / اعداد ـ ظروف

بشنوید وتکرار کنید :

یِک دانشجو در کلاس است.	طالب واحد في الصف.
دو دانشجو خارج از کلاسند.	طالبان خارج الصف.
سِه قلم رویِ میز بود[1] .	ثلاثة أقلام كانت على الطاولة.
چهار کتاب در کیف است.	أربعة كتب في الحقيبة.
پَنج پرنده رویِ درخت بود .	خمسة طيور كانت على الشجرة.
شِش لیوان در سینی است.	ستة كؤوس في الصينية.
هَفت دفتر زیرِ کتاب است .	سبعة دفاتر تحت الكتاب.
هَشت بُشقاب در سُفْره است	ثمانية صحون في المائدة.
نُه گل رویِ شاخه است.	تسع أزهار على الغصن.

(١) ـ حينما يكون المسند إليه غير عاقل فالأفضل أن يكون الفعل مفرداً.

دَه نفر داخل خانه اند .	عشرة أشخاص داخل البيت.
چند دانشجو در کلاس است؟	ما عدد الطلاب في الصف ؟
دو نفر دانشجو در کلاسند .	طالبان في الصف .
چند دانشجو خارج از کلاس است؟	كم طالباً خارج الصف ؟
یک دانشجو خارج از کلاس است .	طالب واحد خارج الصف .
دانشجویان کجا هستند (کجایند) ؟	أين الطلاب ؟
دانشجویان در کلاسند .	الطلاب في الصف .
کتابها کجاست ؟	أين الكتب ؟
کتابها در کیف است .	الكتب في الحقيبة .
چند پرنده رویِ شاخه بود؟	كم كان عدد الطيورعلى الغصن؟
ده پرنده رویِ شاخه بود.	كان عشرة طيور على الغصن .
پرندگان اکنون کجایند ؟	أين الطيور الآن ؟
پرندگان اکنون در لانه اند .	الطيور الآن في العشّ .

قواعـــد:

١ـ الأعداد في الفارسية :

يِک (١) ، دو (٢) ، سِه (٣) ، چَهار (۴) ، پَنْـج (۵) ، شِـش(۶) ، هَفْـت (٧) ، هَشْت (٨) ، نُــه (٩) ، دَه (١٠) ، يـازده (١١) ، دَوازده (١٢) ، سـيزده (١٣) ، چهاردَه (١۴) ، پانزدَه (١۵) ، شانزده (١۶) ، هِفده (١٧) ، هِجده (١٨) نـوزده (١٩) ، بيست (٢٠) ، بيست و يک (٢١) ، بيست و دو (٢٢) ، بيسـت و سـه (٢٣) ، بيست وچهار (١۴) ، بيست وپنج (٢۵)، بيست وشش (٢۶)، بيست و هفت (٢٧)، بيست و هشت (٢٨) ، بيست و نه (٢٩) ، سى (٣٠)

سى و يک (٣١)	....	چهل (۴٠)
چهل و يک (۴١)	....	پنجاه (۵٠)
پنجاه و يک (۵١)	....	شصت (۶٠)
شصت و يک (۶١)	....	هفتاد (٧٠)
هفتاد و يک (٧١)	....	هشتاد (٨٠)
هشتاد و يک (٨١)	....	نود (٩٠)
نود و يک (٩١)	....	صَد (١٠٠)
صد ويک (١٠١) ، صد ودو (١٠٢)	....	دويست (٢٠٠)
دويست و يک (٢٠١)	....	سيصد (٣٠٠)

سیصد و یک (۳۰۱)	چهار صد (۴۰۰)
چهار صد و یک (۴۰۱)	پانصد (۵۰۰)
پانصد و یک (۵۰۱)	ششصد (۶۰۰)
شِشصد و یک (۶۰۱)	هفتصد (۷۰۰)
هَفتصد و یک (۷۰۱)	هشتصد (۸۰۰)
هَشتصد و یک (۸۰۱)	نه صد (۹۰۰)
نهصد و یک (۹۰۱)	هزار (۱۰۰۰)

هـــزار و یـــک (۱۰۰۱) . . . دو هـــزار (۲۰۰۰) . . . ســـه هـــزار (۳۰۰۰)

.... **یک ملیون (۱،۰۰۰،۰۰۰)** ....

٣ ٣ ٣

٢ــ أشهر ظروف المكان في الفارسية :

جلو (أمام)	**پشت** (خلف)	**روبرو** (مقابل)
راست (يمين)	**چپ** (يسار)	**نزد** (قرب ، عند)
نزدیک (قريب)	**دور** (بعيد)	**پائین** (أسفل)
بالا (فوق)	**میان** (وسط)	**کِنار** (جوار)
عَقَب (خلف)	**زیر** (تحت)	**مقابل** (أمام)

٣ ــ المفرد والجمع :

يجمع غير العاقل بإضافة (ها) غالباً . ويجمع العاقل بإضافة (ان) غالباً .

كتاب	←	كتابها
قلم	←	قلمها
سينما	←	سينماها
درخت	←	درختها

دفتر	←	دفترها
جادّه	←	جادّه ها
پارک	←	پاركها
برگ	←	برگها

معلّم	←	معلمان
مرد	←	مردان
سرباز	←	سربازان
مهندس	←	مهندسان

مدير	←	مديران
زن	←	زنان
افسر	←	افسران
مستخدم	←	مستخدمان

ــ وعندما يكون في آخر المفرد (الف) أو (واو) وأردنا جمعه بــ (ان) نضيف (ياء) لتسهيل التلفظ .

مثال :

آقا ← آقايان ــ دانشجو ← دانشجويان

ــ وإذا كان في آخره (هاء ساكنة) وأردنا جمعها بــ (ان) نغيّر الهاء الى (گ). مثال :

مورچه ← مورچگان ــ پرنده ← پرندگان

ـ كما تستخدم بعض الجموع المستعملة في العربية :

مدرسه	مدارس	مجمع	مجامع
ملّت	ملل	افتخار	افتخارات
شخص	اشخاص	عدد	اعداد
مسجد	مساجد	انتخاب	انتخابات
قانون	قوانين	حقيقت	حقايق

٣ ٣ ٣

٤ ـ أداة الاستفهام عن العـدد : (**چند ؟**) .

وأداة الاستفهام عن المكان : (**كجا ؟**).

تمريـن :

١ ـ اكتب بالأرقام الأعداد التالية :

بيست و پنج ، هِفده ، نود و سه ، هفتاد و چهار ، سيصد و سـه ، هشتاد و پنج ، يازده ، سى و شش ، يكهزار و ششصـد و چـهل ، دو هزار ، هفت هزار و سيصد و پنجاه وپنج ، دو هزار وهشـتصد ، هـزار وسيصد وپنجاه وهفت ، پنج هزار وپنج ، هفتاد هزار ونهصد و شصت و يک ، سه هزار و سيصد و سى و سه ، نهصد ونود ونه ، يازده هـزار وصد ويازده ، هفتاد ونه ، بيست وپنج هزار .

٢ ــ اكتب بالحروف الأعداد التالية :

١٨ – ١٧ – ۵ – ٣٠٣ – ۴۶۵ – ٨٨٨ – ٩٠١ – ١٣٠۵ – ٢٧٠٠ – ١٠٠١ – ۵٠٠٠ – ٢٧۵ – ٧۵٠ – ٩٠٠٠٠ – ۶۶٠ – ۴٨٨ – ١١١ – ١٩٨۶ – ١٣٧٠ – ۴٠٠۴ – ٣٣٣٣ – ٩٩ – ٧٧ – ٢١٢.

٣ ــ اجمع الكلمات التالية وأدخلها في جمل مفيدة :

درخت – خيابان – شهر – در – كتاب – مهندس – مرد – زن – دختر – پسر – غذا – معلم – عالم – آسمان – ستاره – سرباز – افسر – سينما – پارک – آقا – دانشجو – پرنده – مدرسه – قانون – خانم – برادر – خواهر .

٤ ــ أجب عن الأسئلة التالية :

١-پدر ومادرت كجايند ؟	....
٢- شما اهلِ كجاييد ؟	....
٣- پرنده‌ی زيبا كجاست ؟	....
۴-آيا دانشگاهِ حلب داخلِ شهرِ حلب است ؟	....
۵-آيا علی خارج از كشور است؟	....
۶-تخته سياه كجاست؟	....

۷-آیا تلویزیون روی میز است؟	....
۸-آیا رادیو در اتاقِ استراحت است ؟	....
۹ - مسجد کجاست؟	....
۱۰- آیا کتابفروشی[1] مقابلِ دانشــگاه است ؟	....
۱۱-کتابخانه بالاست یا پایین؟	....
۱۲- آیا کتابم نزدِ شماست ؟	....
۱۳-اینجا کجاست ؟	....
۱۴-آیا توالت در طبقه‌یِ بالاست؟	....
۱۵- چند کتاب در کیف است؟	....
۱۶-چند دانشجو در کلاس است ؟	....
۱۷- چند نیمکت در کلاس است؟	....
۱۸- چند میز [2] در کلاس است ؟	....
۱۹-آیا این فصل، فصلِ بهار است ؟	....
۲۰- یک سال [3] چند فصل است ؟	....
۲۱-یک ماه [4] چند روز است ؟	....

(۱) ـ محل بيع الكتب . (۲) ـ المنضدة. (۳) ـ السنة . (٤) ـ الشهر.

۲۲- یک هفته چند روز است ؟	....

٥ ــ ترجم الجمل التالية إلى الفارسية :

١- أين والدك ؟	....
٢- أين أخوك وأختك ؟	....
٣- علي في المدرسة .	....
٤- الطير على الغصن .	....
٥- عيادة الدكتور بعيدة .	....
٦- مكتب المهندس قريب .	....
٧- في الجامعة ثلاث كليات .	....
٨- محل بيع الكتب أمام الكلية .	....
٩- الكتاب على المنضدة .	....
١٠- السينما قرب بيتنا .	....
١١- ماء الحمام ساخن .	....
١٢- زميلي خارج الجامعة .	....

١٣- صديقي أمام البيت .	....
١٤- في البيت ثلاث غرف وحمام ومرفق صحي.	....
١٥- في مدينتي عشرة مساجد .	....
١٦- أختي زميلة أختك .	....
١٧- أصدقائي في الغرفة .	....
١٨- المعلمون في المدرسة .	....
١٩- الأخوة مستعدون .	....
٢٠- أين المطعم ؟	....

درس ششم

جملهٔ اسمیه / اعداد ترتیبی

بشنوید وتکرار کنید :

ماهِ اول (اولین ماه) سالِ هجریِ شمسی فَرْوَرْدین است.	الشهر الأول من السنة الهجرية الشمسية فروردين.
ماهِ دوّم، اردیبهشت ، وماهِ سوّم خُرداد است .	الشهر الثاني اردیبهشت ، والثالث هو خرداد.
ماهِهایِ فصلِ بَهار : فروردین ، اردیبهشت وخرداد است .	شهور فصل الربيع هي : فروردين واردیبهشت وخرداد.
ماهِ چهارم تیر ، ماهِ پنجم مُرداد ، وماهِ ششم شَهریور است .	الشهر الرابع هو تير، والخامس مرداد والسادس شهريور.
ماهِهایِ فصلِ تابستان : تیر ، مرداد وشَهریور است.	أشهر فصل الصيف هي : تير ومرداد وشهريور.
ماهِ هفتم مِهر ، ماهِ هشتم آبان ، وماهِ نهم آذر است.	الشهر السابع مهر والثامن آبان والتاسع آذر.

ماههـای فصلِ پاییـز : مهر ، آبـان وآذَر است.	أشهر فصل الخريـف هـي : مـهر وآبان وآذر.
ماهِ دهم دی ، وماهِ یازدهم بهمـن ، وماهِ دوازدهم اِسفَنْد است.	الشهر العاشر دي والحادي عشـر بهمن والثاني عشر اسفند .
ماههای فصلِ زمستان : دِی ، بَهمَن واسفند است .	شهور فصل الشتاء : دي وبهمن واسفند.

♈ ♈ ♈

شنبه اولین روز هفته است ، روزِ دوّم : یکشنبه ، روزِ سوّم : دوشنبه ، روزِ چهارم : سه شنبه ، روزِ پنجم : چهارشنبه ، روزِ ششم : پنجشنبه و روزِ هفتم : جمعه .

(بمعنى): أول أيام الأسبوع هو السبت، اليوم الثاني: الأحد، اليوم الثالث: الاثنين، اليوم الرابـع: الثلاثـاء، اليـوم الخـامس: الأربعـاء، اليـوم السـادس: الخميس، اليوم السابع: الجمعة.

♈ ♈ ♈

ساعت چند است ؟ (١،٣٠) .	ساعت یک وسی دقیقه (یک ونیم) .
ساعت چند است ؟ (١،١٥) .	ساعت یک وپانزده دقیقه (یک وربع) .
ساعت چند است ؟ (٧،١٠) .	ساعت هفت وده دقیقه .

ساعت چند است ؟(۹،۴۵) .	ساعت نه وچهل وپنج دقیقه(یک ربع به ده).
ساعت چند است؟(۱۱،۲۰) .	ساعت یازده وبیست دقیقه .
ساعت چند است ؟ (۹،۵۰) .	ساعت نه وپنجاه دقیقه (ده دقیقه به ده).

قواعـــد:

الأعداد الترتيبية :

یِکُم (اوّل) ، **دُوم** (ثاني) ، **سِوّم** (ثالث) ، **چَهارم** (رابع) ، **پَنْجُم** (خــامس) ،

شِشُم (سادس) ، **هَفْتم** (سابع) ، **هَشْتُم** (ثامن) ، **نُهُم** (تاسع) ، **دَهُم** (عاشـــر) ،

یازدهم (حادي عشر) ... **بیستم ، بیست ویکم** ...، **ســی ام** ... **چــهلم**...

صدم ... **صد ویکم** ... (وتأتي هذه الأعداد بعد المعدود).

اولین ، دومین ، سومین ... (تأتي هذه الأعداد قبل المعدود).

ـــ أداة السؤال عن العدد الترتيبي: **(چندم، چندمین)**

تمریـن :

۱ ــ أجب عن الاسئلة التالية :

۱- فروردین چندمین ماهِ سال است ؟	....
۲-خرداد چندمین ماهِ سال است ؟	....

۳-جمعه چندمین روزِ هفته است؟	....
۴-سه شنبه چندمین روزِ هفته است ؟	....
۵-فصلِ پاییز چند ماه دارد ؟	....
۶-ماههایِ فصلِ بهار کدام[1] است ؟	....
۷-ماههایِ فصلِ زمستان کدامند؟	....
۸- درسِ پنجمِ کتاب فارسی در کدام صفحه است؟	....
۹- بهمن در کدام فصلِ سال است؟	....
۱۰-سال چند فصل دارد ؟	....
۱۱- فصولِ سال چیست؟[2]	....
۱۲- روزهایِ هفته چیست؟	....
۱۳- دهمین ماهِ سال کدام است ؟	....
۱۴-آیا آغازِ سـالِ هجریِ شمسی اولِ فروردین است ؟	....
۱۵- آیا آغازِ عیدِ نوروز در اوّلِ فروردین است؟	....

(۱) ـ کدام ؟ : بمعنى أي؟ ونقول: کدام هستند (او) کدامند، بحذف الفعل الرابط.

(۲) ـ چیستند = چه + استند.

۱۶- عیدِ قربان[1] در چندمِ ذی الحجه است؟	....
۱۷-عیدِ فطر در چندمِ شوال است ؟	....
۱۸-این درس چندمین درسِ کتاب است؟	....
۱۹-روزِ سوّمِ هفته کدام است؟	....
۲۰-در اتاق چند پنجره است ؟	....

۲ ـ ساعت چند است :

۹:۱۳ – ۱۰:۱۵ – ۱۱:۳۰ – ۱۲:۴۵ – ۷:۷ – ۹:۱۰ – ۷:۴۵ – ۸:۱۵ – ۱:۱۷

– ۴:۴۰ – ۵:۵۰

۳ ـ ترجم الجمل التالية إلى الفارسية :

۱. عيد النيروز أول أيام السنة الهجرية الشمسية .	....
۲. عيد الأضحى في العاشر من شهر ذي الحجة .	....
۳. الثلاثاء هو رابع أيام الأسبوع .	....
٤. أمام البيت ثلاث أشجار .	....
٥. الكتب داخل الحقيبة .	....

(۱) ـ الأضحى .

٦. عيد الفطر في أول يوم من شوال .	....
٧. أصدقائي في الجامعة .	....
٨. الحقائب على المنضدة .	....
٩. السبت، أي يوم من أيام الأسبوع ؟	....
١٠. محرم، أي شهر من أشهر السنة الهجرية القمرية؟	....
١١. كم أسبوعاً في الشهر ؟	....
١٢. كم طالباً في الصف ؟	....
١٣. في الصف ٢٤ طالباً .	....
١٤. أمامي الصفحة الرابعة والعشرون .	....
١٥. في بيتنا ثلاث غرف .	....
١٦. في الحديقة عشر مصاطب .	....
١٧. في الجامعة تسع كليات .	....
١٨. أول كلية في الجامعة هي كلية الآداب .	....
١٩. الساعة الآن الثانية عشرة .	....
٢٠. كم الساعة الآن ؟	....

درس هفتم

مالکیت ـ تفضیل

بخوانید وتکرار کنید :

خانه‌یِ ما

خانه‌یِ ما کوچک است . خانه‌یِ ما همیشه تمیز است . خانه‌یِ ما یک حیاط دارد . همچنین سه اتاق وآشپزخانه وتوالت ودستشویی دارد . خانه‌یِ ما یک بالکن نیز دارد.

اتاقهایِ خانه مرتّب است، اتاقها سه قالی دارد. قالیها بافتِ تبریز است. اتاقم کتابخانه دارد، یک تختِ خواب ویک میزِ مطالعه دارد. کتابخانه یِ من یکصد وبیست کتاب دارد. اتاقِ پدر ومادرم یک کمدِ بزرگ دارد. اغلب لباسهایم در آن کُمد است. اسباب بازیِ خواهرم نیز در آن کُمد است.

آشپزخانه‌یِ ما یک اجاق گاز ویک یخچال ویک کمدِ ظرف دارد. آشپزخانه یک میز وشش صندلی نیز دارد. ما در آشپزخانه پنج دیگ، بیست بشقاب، بیست وچهار قاشق، سی چنگال، وپانزده چاقو داریم.

حیاطِ خانه‌یِ ما دو درخت دارد. درختها، شاخه هایِ زیادی دارند. ما در بالکن چند گلدان داریم.

ترجمـــه[1]:

بيتـــنا

بيتنا صغير ، بيتنا نظيف دائماً. لبيتنا ساحة واحدة. وكذلك له ثلاث غرف ، ومطبخ ومرحاض ومغسلة. ولبيتنا أيضاً شرفة واحدة.

غرف البيت مرتبة. الغـرف لهـا ثـلاث سـجادات. السـجادات حياكـة تبريز. غرفتي لها مكتبة. ولها سرير نـوم واحـد. ومنضـدة مطالعـة واحـدة. مكتبتي لها (فيها) مائة وعشرون كتاباً. في غرفة والديَّ قمطار كبير، أغلب ملابسي في ذلك القمطار. ألعاب أختي أيضاً في ذلك القمطار .

مطبخنا فيه طبّاخ غازي واحد وثلاجة واحدة وقمطار للآنيـة، المطبـخ له أيضاً منضدة واحدة وستة كراسي. نحن عندنا في المطبخ خمسة قدور، وعشرون صحناً،وأربع وعشرون ملعقة وثلاثون شوكة،وخمسة عشر سكيناً.

سـاحة بيتنا لها (فيها) شجرتان . الشـجرتان لهما أغصان كثيرة، نحن في الشرفة عندنا عدد من الزهريات .

ʏ ʏ ʏ

قواعـد :

١ ــ للملكية نسـتعمل أيضـاً كلمـة (دارد) بمعنـى **(لـه)** أو **(يملـك)**، وتصريفها مثل **(است)** :

---

(١) ـ في ترجمة نصوص الدروس توخينا الترجمة اللفظيـة لفـائدة تعليميـة، ولم نراع الأسلوب الأفضل.

دارم – داری – دارد – داریم – دارید – دارند .

۲ ـ نضيف إلى الصفة **(تر) في التفضيل** أو**(ترين) في التفضيل المطلق :**

مردِ بزرگ ← بزرگترين مرد ، نقاشيِ زيبا ← زيباترين نقاشی

مردِ قوی ← قويترين مرد ، شعرِ مؤثّر ← مؤثّرترين شعر

۳ ـ تستعمل في الفارسية قيود مثل :

غالباً – دائماً – احياناً – مطمئناً – قطعاً – مسلماً – حتماً

الثلاثة الأولى قيود زمان ، والباقية قيود تأكيد.

تمرين :

۱ ـ أجب عن الأسئلة التالية :

۱ . خانه‌یِ شما بزرگ است يا كوچک؟
....
۲ . خانه‌یِ شما چند اتاق دارد ؟
....
۳ . خانه‌یِ شما آپارتمان است يا خانه‌یِ مستقل است ؟
....
۴ . خانه‌یِ شما از دانشگاه دور است يا نزديک ؟
....

۵ . قالیهایِ شما بافتِ کجاست ؟
....
۶ . آیا حیاطِ دانشگاه باغچه دارد ؟
....
۷ . در باغچه چند درخت وجود دارد ؟
....
۸ . در دانشکده‌یِ ادبیات چند رشته‌یِ تحصیلی[1] وجود دارد ؟
....
۹ . آیا شما قالیِ بافتِ ایران دارید ؟
....
۱۰ . آیا شهرِ شما پارک دارد؟
....
۱۱ . تو چند برادر وخواهر داری ؟
....
۱۲ . شهرِ شما چند خیابانِ بزرگ دارد ؟
....
۱۳ . مدارسِ شهرِ شما زیاد است یا کم ؟
....

(۱) ـ فرع دراسي.

۱۴ . آیا در شهرِ شما رودخانه وجود دارد ؟
....
۱۵ . پرچمِ[1] کشورتان سه رنگ دارد یا بیشتر[2] ؟
....

٢ ـ ترجم الجمل التالية إلى الفارسية :

١. غرفتي دائماً مرتبة .	....
٢. في شرفة بيتنا ثلاث مزهريات .	....
٣. في المزهريات زهور كثيرة .	....
٤. ألعاب أختي الصغيرة في القمطار.	....
٥. في غرفتي سجادة جميلة .	....
٦. تلك السجادة حياكة إيران .	....
٧. إيران وسوريا بلدان شقيقان .	....
٨. العرب والإيرانيون أخوة .	....
٩. في مطبخنا طباخ غازي واحد.	....
١٠. عندنا في المطبخ ١٠ ملاعق و ١٥ شوكة و ٨ سكاكين .	....

---

(١) ـ علَم . (٢) ـ أكثر .

١١.يوجد في غرفتي سرير نوم واحد، ومنضدة واحدة و٣ كراسي.	....
١٢. مكتبتي يوجد فيها ٨٠ كتاباً .	....
١٣. عندنا قدر واحد كبير وثلاثة قدور صغيرة .	....
١٤ . لصديقي كتب كثيرة .	....
١٥. في بيتنا تلفزيون ومذياع واحد.	....
١٦. توجد في مدينتنا مساجد كثيرة.	....
١٧. الشوارع مزدحمة .	....
١٨. له استعداد كامل .	....
١٩. الإنسان أجمل موجودات العالم.	....
٢٠. أخي أكبر مني .	....
٢١. اللون الأخضر أجمل من اللون الأحمر	
٢٢. نقودي أكثر من نقودك .	....
٢٣. ابن سينا أشهر علماء الإسلام .	....
٢٤.كتاب سيبويه أشهر كتب النحو.	....
٢٥ . ماء النيل أكثر من ماء الفرات.	....

درس هشتم

جمله‌ی فعلیه / ماضی ساده

بشنوید وتکرار کنید :

برادرم به مدرسه رفت .	ذهب أخي إلى المدرسة.
استاد در کلاس نشست.	جلس الأستاذ في الصف .
دوستم از خانه آمد .	جاء صديقي من البيت .
کودک در اتاق خوابید .	نام الطفل في الغرفة .
خواهرم امروز زیاد خندید .	ضحكت أختي اليوم كثيراً .
شیشه دیروز شکست .	انكسرت الزجاجة أمس .
مغازه در آتش سوخت .	اشتعل الدكان بالنار .
پدرم در خانه ماند .	بقي أبي في البيت .
ورزشکار در ورزشگاه دَوید .	ركض الرياضي في الملعب .
علی گفت : من دیروز به مسجد رفتم .	قال علي: ذهبت أمس إلى المسجد.

قواعد:

١. جمل هذا الدرس فعلية، فعلها ماضٍ بسيط .
٢. الفعل يُذكر في آخر الجملة .
٣. تصريف الفعل الماضي قياسي على نحو تصريف الفعل المساعد: **است:**

من رفتم . (بإضافة م)	**ما رفتيم** . (بإضافة يم)
تو رفتى . (بإضافة ى)	**شما رفتيد** . (بإضافة يد)
او رفت . (بدون إضافة)	**ايشان رفتند** . (بإضافة ند)

٤. توجد في الفارسية أفعال مركبة من فعل وإضافة أخرى تسبق الفعل تكوّن معنى جديدا للفعل. وأهم الأفعال التي تُركّب هي[1]: **گرفت ـ خواند ـ كرد ـ داد ـ شد ـ كشيد ..**

ومثال الأفعال المركبة[2]: **وضو گرفت ـ روزه گرفت ـ نماز خواند ـ بازى كرد ـ اشتباه كرد ـ جنايت كرد ـ وحشت كرد ـ سؤال كرد ـ جواب داد ـ ترجيح داد ـ درس داد ـ بيدار شد ـ وارد شد ـ زحمت كشيد.**

وتصريف هذه الأفعال المركبة يكون في الفعل فقط ; مثال :

سؤال كردم ـ سؤال كردى ـ سؤال كرد ـ سؤال كرديم ـ سؤال كرديد ـ سؤال كردند.

---

(١) ـ ومعانيها على الترتيب: أخذ ـ قرأ أو دعا ـ عمل ـ أعطى ـ صار ـ جرّ أو تحمّل .

(٢) ـ ومعانيها على الترتيب: توضأ ـ صام ـ صلّى ـ لعب ـ أخطأ ـ أجرَمَ ـ استوحش ـ سأل ـ أجاب ـ رجّحَ ـ درّس ـ استيقظ ـ وصل أو دخل أو ورَدَ ـ تجشّم.

تمريـن :

١ ـ صرّف الأفعال التالية :

نشست ، آمد ، ماند ، كرد ، خنديد ، دويد ، خوابيد .

٢ـ أكمل الجمل بالأفعال التالية مع إجراء التغييرات اللازمة على الفعل:

بازی کرد ـ سَفَر کرد ـ خندید ـ رفت ـ بیدار شد ـ سوخت ـ ماند ـ مطالعه کرد ـ شکست ـ سلام کرد ـ آمد

۱. ما به دانشگاه ....
۲. ایشان در مدرسه ....
۳. جنگل[1] در آتش ....
۴. درخت در طوفان[2] ....
۵. من ساعت پنج صبح از خواب ....
۶. او در ییلاق[3] ده روز ....
۷. بچه ها در پارک خیلی .... وخیلی هم ....
۸. او از خانه ....
۹. تو به پدرت ....
۱۰. ما سال گذشته به شیراز ....

(١) ـ الغابة. (٢) ـ العاصفة. (٣) ـ المصيف.

٣ ـ ترجم الجمل التالية إلى الفارسية :

١. خرجت من البيت في الساعة السابعة.	....
٢. طالعت خمس ساعات .	....
٣. سلمت على المعلم .	....
٤. نجح الطلابُ في الامتحانِ .	....
٥. رسبَ سعيد في درس الرياضيات .	....
٦. نُظِّفَت الشوارع .	....
٧. صفت السماء من الغيم .	....
٨. استيقظت من النوم في الساعة الرابعة والنصف .	....
٩. ورد الضيف [١] إلى بيتنا .	....
١٠. رسبت أختي في درس الفيزياء .	....
١١. ركض الطلاب في الملعب . .	....
١٢. ورد الرياضيون إلى الملعب .	....
١٣. انكسرت زجاجة النافذة صباح اليوم	....
١٤. جلس الأطفال على المسطبة .	....
١٥. قال أخي : طالعت خمسة ساعات في المكتبة .	....

(١) ـ ميهمان.

درس نهم

جمله‌ی فعلیه / فعل مضارع (حال) ساده

بشنوید وتکرار کنید :

من هر روز ساعتِ پنج از خواب بیدار می‌شوم ، وضو می‌گیرم ، سپس نماز می‌خوانم ، بعد از نماز صبحانه می‌خورم ، لباس می‌پوشم، وبه دانشگاه می‌روم .

در دانشگاه ، در کلاس می‌نشینم ، به درس گوش می‌دهم، به دوستانم سلام می‌کنم ، در کتابخانه مطالعه می‌کنم ، در ورزشگاه ورزش می‌کنم ، در سالنِ غذا خوری غذا می‌خورم و عصر به بازار می‌روم .

از بازار، نان، میوه، سبزیجات، شیر، کره، وپنیر می‌خرم . احیاناً صابون وپودر لباسشویی می‌خرم ، وبه منزل برمی‌گردم .

در منزل استراحت می‌کنم ، تلویزیون تماشا می‌کنم ، به اخبارِ رادیو گوش می‌دهم ، مطالعه می‌کنم ، کمی غذا می‌خورم . غالباً بعد از غذا قدم می‌زنم ، سپس ساعتِ ده می‌خوابم .

ترجمه:

استيقظ كل يوم في الساعة الخامسة ، أتوضأ ثم أصلّي ، بعدها أتناول الفطور ، ألبس ملابسي ، وأذهب إلى الجامعة .

في الجامعة أجلس في الصف ، استمع إلى الدرس ، أسلم على أصدقائي ، أطالع في المكتبة ، وأمارس الرياضة في الملعب ، وآكل الطعام في صالة المطعم ، وعصراً أذهب إلى السوق .

من السوق أشتري الخبز والفاكهة والخضراوات والحليب والزبد والجبن، وأحياناً أشتري الصابون ومسحوق غسل الملابس، وأعود إلى البيت.

في البيت ، استريح ، وأتفرج على التلفزيون ، واستمع إلى أخبار المذياع، وأطالع ، وآكل قليلاً. وغالباً أتمشى بعد الطعام ، ثم أنام في الساعة العاشرة.

قواعد .

١ـ جذر المضارع سماعي ، ويصاغ الفعل المضارع البسيط من :

مى + جذر المضارع + الضمير

جذر الماضي	جذر المضارع	المضارع البسيط
رفت	رو	مى رَوَد
كرد	كُن	مى كُنَد
خواند	خوان	مى خوانَد
داد	ده	مى دَهَد
فروخت	فروش	مى فُروشد
خورد	خور	مى خُورد
نوشت	نويس	مى نويسَد

٢ ـ تصريف فعل الذهاب (رفتن) في المضارع البسيط:

مى روم ـ مى روى ـ مى رود ـ مى رويم ـ مى رويد ـ مى روند

تمريـن :

١ ـ حوّل الأفعال التالية إلى الماضي وصرفها :

مى رود – مى نشيند – مى آيد – مى خوابد – مى شكند – مى سوزد – – مى دود – مى گويد – سلام مى كند – بازى مى كند – خارج مى شود – بيدار مى شود – مى خندد .

٢ ـ حوّل الأفعال التالية إلى المضارع البسيط وصرّفها :

بيدار شد – وضو گرفت – نماز خواند – خـورد – پوشـيد – رفـت – سلام كرد – مطالعه كرد – ورزش كـرد – رفـت – خريـد – بـرگشـت – استراحت كرد – تماشا كرد – گوش داد – قدم زد – خوابيد .

٣ ـ ترجم الجمل التالية إلى الفارسية :

١. يذهب أخي كل يوم إلى المدرسة .	....
٢. اشتري كل يوم خضروات من السوق	....
٣. بقيت في الجامعة حتى العصر .	....
٤. اللاعبون دخلوا الملعب .	....

٥. سلمت على أصدقائي في الكلية .	....
٦. دعوت لكل المسلمين .	....
٧. تفقدت المرضى في المستشفى[١] .	....
٨. استيقظت في الساعة الخامسة وعشر دقائق.	....
٩. طالعت في مكتبة الجامعة .	....
١٠. اشتريت خبزاً من الخباز .	....
١١. آكل قليلاً من الفاكهة عصراً .	....
١٢. خرجت من البيت صباحاً .	....
١٣. أتمشى غالباً في الليل[٢] .	....
١٤. أجلس في الحديقة .	....
١٥. أتريض في الملعب أحياناً .	....

۴ ـ تو هر روز چه کار می کنی ؟

....

۵ ـ تو دیروز چه کار کردی ؟

....

---

(۱) ـ بیمارستان. (۲) ـ شَب.

درس دهم

جمله ی فعلیه / مفعول

بشنوید وتکرار کنید :

من آن سیب را خوردم .	أنا أكلت تلك التّفاحة .
تو آن کتاب را خریدی .	أنت اشتريتَ ذلك الكتاب .
او شعرِ سعدی را خواند .	هو قرأ شعر سعدي .
من میوه یِ درخت را چیدم .	أنا قطفتُ ثمرة الشجرة .
تو آبِ لیوان را نوشیدی .	أنتَ شربت ماء الكأس .
من کیفم را برداشتم .	أنا رفعت حقيبتي .
شما صدایم را شنیدید .	أنتم سمعتم صوتي .
شما را در پارک دیدم .	رأيتكم في الحديقة .
ایشان غذا را بینِ مردم توزیـع کردند .	هم وزعوا الطعام بين الناس .
ایشان طناب را کشیدند .	هم سحبوا الحبل .
لباسم را پوشیدم .	لبست ملابسي .

شما حادثهِ‌ی دیروز را دیدید .	أنتم رأيتم حادثة أمس .
پیراهنم را پوشیدم .	لبست قميصي .
تو ما شینت را فروختی .	بعتَ سيارتكَ .
دستم را با حوله خشک کردم .	نشفت يدي بالمنشفة .
درس را خوب فهمیدم .	فهمت الدرس جيداً .
کتابها را رویِ میز مرتّب کردم .	رتبت الكتب على الطاولة .

قواعد :

١ـ المفعول تلحقه(را) بالفارسية. ويمكن حذف (را) إذا كان المفعول نكرة.

٢- تتحول المعرفة إلى النكرة بالحاق «ياء» في آخره أو «یک» في أوله

: مرد ← مردی (أو) یک مرد.

٣- إذا كان النكرة موصوفاً فإن الياء تلحق الصفة :

خانه‌یِ بزرگی ، کتابِ مفیدی ، جایِ وسیعی

تمرين :

١ ـ ضع (را) في المكان المناسب من الجمل التالية :

١- من پیراهنی خریدم .	....

۲- من شما می بینم.	....
۳- من کتاب مفیدی خواندم .	....
۴- من دیروز به مدرسه رفتم .	....
۵- علی کتابش در کیف گذاشت .	....
۶- من دیروز دوستم دیدم .	....
۷- شما به خانه‌ی ما آمدید .	....
۸- خواهرم درس می خواند .	....
۹- مادرم خانه مرتّب کرد .	....
۱۰- من نان وپنیر خوردم .	....
۱۱- علی به مسافرت رفت .	....
۱۲- آقای جعفری ماشینش فروخت.	....
۱۳- من در ورزشگاه ورزش کردم .	....
۱۴- پزشک بیمار معاینه کرد .	....
۱۵- من صورتم خشک کردم .	....
۱۶- من با آقایِ مدیرِ مدرسه صحبت کردم .	....
۱۷- محمد نامه ای می نویسد .	....

١٨- من شما دوست دارم[١] .	....
١٩- شما صحبت من قطع كرديد .	....
٢٠- من شيشه شكستم[٢] .	....

٢ ـ ترجم الجمل التالية إلى الفارسية :

١- ذهبت أمس إلى المدرسة .	....
٢- اشتريت كتاباً من السوق .	....
٣- أكلت تفاحاً صباح اليوم .	....
٤- سلمت على أبي في غرفته .	....
٥- رأيت المعلم في قاعة الدرس .	....
٦- سمعت صوت الجرس .	....
٧- قرأت الفصل السادس من الكتاب.	....
٨- يلبس سعيد قميصاً جميلاً .	....
٩- رأينا في الغابة طائراً صغيراً .	....
١٠- ارتعشوا من البرد .	....
١١- فهمت درس العلوم .	....

---

(١) ـ أحب.

(٢) ـ شكست : فعل لازم ومتعدي : شيشه شكست . شيشه را شكستم .

١٢ـ فهمت كلامك .	....
١٣ـ أختي رتّبت البيت .	....
١٤ـ قسّمت الأموال بين الفقراء .	....
١٥ ـ الطبيب يفحص المريض في العيادة.	....
١٦ـ رأيت أصدقائي أمس .	....
١٧ـ أنت تقطع كلامي .	....
١٨ـ نشّفتُ يدي .	....
١٩ـ تحدثتُ مع عميد الكلية .	....
٢٠ـ تأتي إلى بيتي غداً .	....

٣ ــ حوّل الكلمات التالية[1] إلى نكره باستعمال (ياء) و (يك) .

كتاب ــ مرد ــ گلِ زيبا ــ ماشين ــ درخت ــ اتاقِ بزرگ ــ صدايِ بلند ــ ضربهيِ محكم ــ شاخهيِ درخت ــ مطبِّ پزشک ــ فصلِ كتاب ــ ستارهيِ آسمان ــ اسبِ اصيل ــ توپ ــ فضا (فضايى ــ يک فضا) ــ غذا ــ عبا ــ جُو ــ بُو ــ سُو ــ مُو .

---

(١) ـ معانيها على الترتيب: كتاب ـ رجل ـ وردة جميلة ـ سيارة ـ شجرة ـ غرفة كبيرة ـ صوت مرتفع ـ ضربة قويّة ـ غصن شجرة ـ عيادة الطبيب ـ فصل الكتاب ـ نجمة السماء ـ الحصان الأصيل ـ كرة (وبمعنى مدفع) ـ فضاء ـ غذاء ـ عباءة ـ ساقية ـ رائحة ـ جهة ـ شَعر.

درس یازدهم

جمله‌ی فعلیه / فعل امـــر

بشنوید وتکرار کنید :

امروز به بازار برو ویک کتاب بخر . کتاب را بِخوان، سپس آن را بـه برادرت بِده .

هر روز صبح ورزش کن . سپس صبحانه بخور ولباســت را بپــوش وبه دانشگاه برو . در کلاس بنشین . درس را خوب بفهم . در کتابخانه مطالعه‌کن . عصر به منزل برگرد . شب زود بخواب .

* * *

مسلمانان جهان ! بیدار شوید ، به عزّت خود برگردید . به مـــردم فلسطین یاری کنید ، صهیونیست های غاصب را اخراج کنید .

ترجمـــه:

إذهبْ اليوم إلى السوق، إشتر كتاباً. إقرأ الكتاب. ثم اعطه لأخيــك . مارس الرياضة كل صباح . ثم تناول الفطور . وارتد ملابسك . واذهـب إلى الجامعة . إجلس في الصف . إفهم الدرس جيداً . طالع في المكتبة . عد عصراً إلى البيت . نم ليلاً بسرعة (لا تتأخر في النوم) .

* * *

يامسلمي العالم! اســتيقظوا ، وعـودوا إلى عزّكـم . سـاعدوا الشـعب الفلسطيني . واطردوا الصهاينة الغاصبين.

قواعد :

فعل الأمر للمخاطب المفرد يصاغ من جذر المضارع بإضافة باء في أوله : می روی ← بـرو

ويزاد للمخاطبين (يد) في آخره : می روید ← بروید

تمرين :

اوّل ـ فعل امر مفـــرد را به فعل امر جمع تبديل كنيد :

۱- فردا به منزل ما بیا .	....
۲- امروز به مدرسه برو .	....
۳- نصیحتِ پدر را بشنو .	....
۴- به حرفم گوش بده .	....
۵- نماز را اوّلِ وقت بخوان .	....
۶- نظافت را رعایت کن .	....
۷- با ظلم مبارزه کن [1] .	....
۸- به مظلومان یاری کن [2] .	....

(۱) ـ ناضِلْ . (۲) ـ ساعد.

۹- درس را بنویس .	....
۱۰- تخته سیاه را پاک کن .	....
۱۱- آهسته صحبت کن[۱].	....
۱۲- اتاق را مرتّب کن .	....
۱۳- در فضایِ باز ورزش کن[۲] .	....
۱۴- دستشوئی را تمیز کن[۳] .	....
۱۵- به من نگاه کن[٤] .	....

دوم ـ افعال جمله هایِ زیر را به امر مخاطب مفرد وجمع تبدیل کنید:

مثال: به منزل رفتم.	به منزل برو . به منزل بروید .
۱- کتاب را خواندم .	....
۲- خبر را شنیدم .	....
۳- به آسمان نگاه کردم .	....
۴- نماز خواندم .	....
۵- نظافت را رعایت کردم .	....

(۱) ـ تحدّث بهدوء. (۲) ـ مارس الرياضة في فضاء مفتوح (الهواء الطلق).
(۳) ـ نظف المغسلة. (٤) ـ انظر إلي.

۶- به سؤال جواب دادم .	....
۷- چای نوشیدم [۱] .	....
۸- غذا خوردم .	....
۹- پول را شماردم [۲] .	....
۱۰- اتاق را تمیز کردم .	....
۱۱- حیاطِ خانه را جاروکردم [۳] .	....
۱۲- از اینجا رفتم .	....
۱۳- به اینجا آمدم .	....
۱۴- به حلب مسافرت کردم .	....
۱۵- یک اتومبیل کرایه کردم [٤] .	....

سوم ــ افعال جمله هایِ زیر را به امر منفی مفرد وجمع تبدیل کنید :

مثال: سیگار کشیدم [۵] .	- سیگار نکش - سیگار نکشید
۱- وقتم را ضایع کردم .	....
۲- زیاد حرف زدم [۶] .	....

---

(۱) ـ شربتُ الشاي. (۲) ـ عددتُ النقود. (۳) ـ كنستُ باحة البيت.
(٤) ـ استأجرتُ سيارة. (٥) ـ دخنتُ السيجارة. (٦) ـ تكلمتُ كثيراً.

۳- دیر به منزل برگشتم.	....
۴- آن فیلم مبتذل را تماشا کردم.	....
۵- دروغ گفتم[1].	....
۶- خیلی خندیدم[2].	....
۷- از دوستم جدا شدم[3].	....
۸- دیروز کتاب را تا آخر مطالعه کردم[4].	....
۹- از حرفَت نا راحت شدم[5].	....
۱۰- از کار خسته شدم[6].	....
۱۱- وطنم را ترک کردم[7].	....
۱۲- به محلِّ کارم پیاده رفتم[8].	....
۱۳- ته سیگار را به زمین انداختم[9].	....
۱۴- زمین را کثیف کردم[10].	....
۱۵- زیاد غذا خوردم.	....

(۱) ـ كذبتُ. (۲) ـ ضحكت كثيراً. (۳) ـ انفصلت عن صديقي. (٤) ـ البارحة قرأت الكتاب كله. (٥) ـ انزعجت من كلامك. (٦) ـ تعبت من العمل. (۷) ـ غادرت وطني. (۸) ـ ذهبت إلى محل عملي ماشياً. (۹) ـ ألقيت بعقب السيجارة على الأرض. (۱۰) ـ وسخت الأرض.

درس دوازدهم

جمله‌ی فعلیه / مضارع التزامی

بشنوید وتکرار کنید :

می خواهم به بازار بروم .	أريد أن أذهب إلى السوق .
خواستم به دانشگاه بروم .	أردت أن أذهب إلى الجامعة .
آیا می‌خواهی به گردش بروی ؟	أتريد أن تذهب إلى التجوّل ؟
توانستم ده صفحه بنویسم .	استطعت أن أكتب عشر صفحات .
می توانی این صندوق را برداری ؟	أتستطيع أن ترفع هذا الصندوق؟
باید چند روز منتظر بمانم .	يجب أن أنتظر عدة أيام .
باید فلسطین آزاد شود .	يجب أن تتحرر فلسطين .
باید زود بروم .	يجب أن أذهب بسرعة .
شاید فردا شما را ببینم .	ربما أراكم غداً .
شاید امروز به کتابخانه بروم .	ربما أذهب اليوم إلى المكتبة .
می توانم به شما کمک کنم .	أستطيع أن أساعدكم .
ممکن است چند روز در اینجا اقامت کنم .	من الممكن (من المحتمل) أن أقيم هنا عدة أيام .

ممکن است امسال به اصفهان برویم .	من المحتمل أن نذهب هذا العام إلى أصفهان.
غيرِ ممكن است شما را تنها بگذارم.	غير ممكن أن أدعك (أدعكم) وحيداً.
غيرِ ممكن است انسانِ شريف خيانت كند .	غير ممكن أن يخون الانسان الشريف.
اميدوارم صلح وصفا در دنيا حاكم باشد .	آمل أن يسود السلام والصفاء العالم.
اميدوارم دعوتم را قبول كنى .	آمل أن تقبل دعوتي .
مى ترسم هوا فردا صاف نباشد .	أخشى أن لا يكون الجو صحواً غداً.
پيشنهاد مى كنم بقيه‌ى درس را فردا بخوانيم .	أقترح أن نقرأ بقية الدرس غداً .

قواعد :

١ ـ بروم .. بمانم .. ببينم .. فعل مضارع التزامي، ويصاغ من المضارع بحذف (مى) وإضافة (بـ) في أوله أو عدم إضافتها.

مى روم ⟵ بروم (أو) روم

مى كند ⟵ بكند (أو) كند

٢ـ استعمال الفعل المضارع الالتزامي في الفارسية يشبه غالبـــاً اســتعمال المصدر المؤول في العربية (أن + الفعل) أو (كـــي +الفعــل) وكذلــك يستعمل في الجمل الاحتمالية.

تمـريـن :

١ ـ فعل مضارع را در جمله های زير به فعل مضارع التزامی تبديل كنيد :

١- می خواهم در پارک (قدم می زنم) ....
٢- شايد امروز زود (می خوابم) . ...
٣- بايد قبل از نماز (وضو می گيری) . ...
۴- در كلاس بايد خوب (گوش می دهی)................................
۵- اميـــدوارم فردا آسمان (صاف می شود)............................
۶- ممكن است فردا به دمشق (مسافرت می كنم) . ...
٧- غيرِ ممكن است در درس فارسی (رد می شوم) . ...
٨- بايد اوّل (سلام می كنی) . ...
٩- تصميم دارم سال آينده به ايران (مسافرت می كنم) . ...

۱۰- مایلم بعد از غذا چای (می نوشـم) . ...
۱۱- می ترسـم غـذا رویِ اجـاق گـاز (می سوزد). ....
۱۲- بایـد در زمسـتان لبـاسِ گـرم (می پوشی). ....
۱۳- می خواهی چند کتاب (می خری) ؟ ....
۱۴- چه دوست داری (می خوری) ؟ ....
۱۵- بایـد صبح سـاعتِ پنج (بیـدار (می شوی)؟ ....

۲ ـ جمله‌های زیر را به فارسی ترجمه کنید :

۱- أخشى أن لا يأتي الأستاذ غداً .	....
۲- قررت أن أدرس جيداً .	....
۳- يجب أن تطالع في المكتبة .	....
٤-يجب أن تـأكل تفاحـة واحـدة كـل يوم	....
٥-هل تستطيع أن ترفع هذه الحقيبة؟	....
٦- يجب أن تساعد أخاك .	....

٧- يجب أن تمارس الرياضة في فضاء مفتوح (الهواء الطلق).	....
٨- يجب أن تنظّف المغسلة كل يوم.	....
٩- هل تستطيع أن تتحدّث بهدوء .	....
١٠- اخشى أنْ لا ترتّب غرفتك .	....

۳ ـ به سؤالهای زیر جواب دهید :

۱- آیا باید در فضایِ باز ورزش کنیم یا بسته ؟ ....
۲- آیا می توانی به زبانِ فارسی صحبت کنی ؟ ....
۳- آیا دوست داری بعد از غذا پرتقال بخوری ؟ ....
۴- آیا می توانی به من کمک کنی ؟ ....
۵- آیا ممکن است فردا هوا صاف باشد ؟ ....
۶- می خواهی در پارک گردش کنی ؟ ....
۷- دوست داری برایت قصّه بگویم؟ ....

۸- می توانی کیسه ای به وزنِ پنجاه کیلو برداری ؟   ....
۹- حاضری[1] فوتبال بازی کنی ؟   ....
۱۰- مطمئنی[2] فردا تعطیل است ؟   ....
۱۱- دوست داری مطالعه کنی یا بنویسی؟   ....
۱۲- میل داری چای بنوشی یا میوه بخوری؟   ....
۱۳- آیا ممکن است انسانِ با شرافت خیانت کند؟   ....
۱۴- آیا ممکن است جنایتکاران موفّق شوند ؟   ....
۱۵- پیشنهاد می کنی به سینما برویم یا پارک؟   ....

(۱) ـ بله حاضرم .. نه حاضرنیستم .

(۲) ـ بله مطمئن هستم (مطمئنم) .. نه مطمئن نیستم .

درس سیزدهم

جملهِ‌ی فعلیه / ماضی استمراری

بشنوید وتکرار کنید :

دیروز به پارک رفتم ، کودکان در پارک بازی می کردند ، پرندگان روی درختها آواز می‌خواندند . خانواده ها در پارک گردش می‌کردند . فروشندگان در پارک بستنی ونوشابه می فروختند . مرغابی‌ها در حوضِ پارک شنا می‌کردند . جوانان ورزش می کردند . چند دانشجو هم در پارک درس می خواندند. چند مرد مسنّی را دیدم ، آنها با هم صحبت می کردند. متأسّفانه یکی از آنها سیگار می کشید . سیگار بسیار مضرّ است، هوا را کثیف می کند ، سلامتیِ انسان را تهدید می کند وثروتِ ملّی را به هدر می دهد .

ترجمه:

ذهبت أمس إلى الحديقة ، كان الأطفال يلعبون في الحديقة ، وكانت الطيور تغني على الأشجار . كانت العوائل تتجوّل في الحديقة . كان الباعة يبيعون (البوظة) و(الكازوز) في الحديقة . في حوض الحديقة كانت البطات تسبح. وكان الشباب يتريّضون . وكان عدد من الشباب أيضاً

يطالعون . رأيت عدداً من الرجال والشيوخ . كانوا يتحدثون مع بعضهم . كان أحدهم يدخّن مع الأسف ، السيجارة مضرة جداً . تلوّث الجو ، وتهدد سلامة الإنسان ، وتهدر الثروة الوطنية .

قواعد :

الفعل الماضي الاستمراري يعني وقوع فعل في الماضي بشكل مستمر أو متكرّر ويقابله بالعربية : كان + الفعل المضارع .

يصاغ الفعل الماضي الاستمراري من :

مى + الفعل الماضي

خنديد	←	مى خَنديد
حرف زد	←	حرف مى زَد
سَرد شد	←	سرد مى شد
تَرك كرد	←	ترك مى كرد
قَدَم زد	←	قَدَم مى زد
نوشت	←	مى نوشت

٣٣٣

تمــرين :

أوّل ــ از افعال زير ماضى استمرارى ومضارع التزامى بسازيد :

مضارع التزامى	ماضى استمرارى	مضارع	ماضى
....	....	مى رود	رفت
....	....	مى خوانَد	خواند
....	....	مى شَنَود	شَنيد
....	....	صحبت مى كند	صُحبت كرد
....	....	مى فُروشد	فُروخت
....	....	مى خوابد	خوابيد
....	....	گوش مى دهد	گوش داد
....	....	مى گويد	گُفت
....	....	مى خرد	خَريد
....	....	مى اندازد	انداخت
....	....	مى نويسد	نوشت
....	....	مى زند	زَد
....	....	مى تواند	توانست

شُستَ	می شوید	....	....
داد	می دهد	....	....
کَشید	می کشد	....	....
نوشید	می نوشد	....	....
خُورد	می خورد	....	....
پوشید	می پوشد	....	....
بَرداشت	بر می دارد	....	....
بَرگشت	بر می گردد	....	....
وارِدْ شد	وارد می شود	....	....

دوم ــ افعال جمله های زیر را به ماضی استمراری تبدیل کنید .

۱- پرنده روی درخت می نشیند .	....
۲- ماهی در رودخانه شنا می کند .	....
۳-استاد در کلاس ، درس می دهد.	....
۴- دیروز در رستوران غذا خوردم .	....
۵- در اتاقم نامه ای می نویسم .	....
۶- قبل از خواب دندانم را مسواک می زنم .	....

۷- هر صبح صورتم را می شویم .	....
۸- دیشب فیلمِ تلویزیونی را تماشا کردم	
۹- برای دوستانم قصّه می گویم .	....
۱۰- به پدرم کمک می کنم .	....
۱۱- با برادرم صحبت می کنم .	....
۱۲- به حرفِ شما گوش می دهم .	....
۱۳- به برنامه یِ فردا فکر می کنم .	....
۱۴- در قهوه خانه چای می نوشم .	....
۱۵- شبها زود می خوابم .	....
۱۶- نماز را اوّلِ وقت می خوانم .	....
۱۷- کودکان در پارک بازی می کنند	
۱۸- دانشجویان در کتابخانه درس می خوانند	
۱۹- دوستانم با هم صحبت می کنند	
۲۰- نانوا نان می فروشد .	....

سوم ــ جمله های ذیل را به فارسی ترجمه کنید .

۱ ـ ذهبت إلى المدرسة .	....
۲ ـ أذهب إلى المدرسة .	....
۳ ـ أريد أن أذهب إلى المدرسة .	....
٤ ـ كنت أذهب إلى المدرسة .	....
٥ ـ كـان أصدقائي يتريضـون في الملعب .	....
٦ـ كنتم تأكلون الطعام في المطعم.	....
۷ـ كنت أستيقظ مبكراً .	....
۸ ـ كنت أستطيع أن أرفع خمسين كيلو غراماً .	....
۹ـ كنت أودّ أن أراك غداً .	....
۱۰ـ كنّا ندرس اللغة الفارسية .	....
۱۱ـ كنتم تسمعون صوتي .	....
۱۲ـ أقترح أن نذهب إلى البيت .	....
۱۳ـ كنت أقدر أن أساعدك .	....
۱٤ـ كنت أستطيع أن آتي معك .	....

١٥ ـ كنت أودّ أن أسافر بالقطار.	....
١٦ ـ كنت أنظّف ملابسي .	....
١٧ ـ كنت أغسل وجهي .	....
١٨ ـ أريد أن أغسل وجهي .	....
١٩ ـ كنت أصلّي الظهر .	....
٢٠ ـ كنت أجيب على السؤال .	....

درس چهاردهم

جمله‌یِ فعلیه / ماضی بعید ـ ماضی نقلی
ماضی استمراری ـ فعل مجهول

بشنوید وتکرار کنید :

من دیروز به خوابگاه رفتم . همکلاسم رفته بود . او اتاق را تمیز کرده بود، کتابها را مرتّب کرده بود . لباسها را شسته بود . غذا را پخته بود . برای من نامه ای گذاشته بود ، در آن نامه چند مطلب نوشته بود . از من تشکّر کرده بود ، وخدا حافظی کرده بود . یکی از کتابهایم را برداشته بود، وآن کتاب را خوانده بود . از خواندنِ کتاب لذّت برده بود . خلاصه ای از کتاب در آورده بود . وآن را رویِ میز گذاشته بود . لباسهایش را پوشیده بود واز منزل خارج شده بود .

ترجمه:

ذهبت أمس إلى المهجع . كان صديقي قد ذهب . وكان قد نظّف الغرفة . وكان قد رتّب الكتب . وكان قد غسل الملابس . وكان قد طبخ الطّعام. وكان قد وضع لي رسالة . كان قد كتب في تلك الرسالة عدة موضوعات . وكان قد شكرني . وودّعني . وكان قد أخذ أحد كتبي . وكان قد قرأ ذلك الكتاب . وكان قد استمتع بقراءة الكتاب. وكان قد

استخرج ملخصاً للكتاب . وكان قد وضعه على الطاولة . وكان قد لبس ملابسه. وكان قد خرج من البيت .

قواعد :

١ ــ الفعل الماضي البعيد يستعمل للحديث عن أمر وقع في الماضي القديم، أو قبل فعل آخر .

٢ ــ يصاغ الماضي البعيد من اسم المفعول + الفعل المساعد (بود) بصيغه.

الفعل الماضي	اسم المفعول	الماضي البعيد
خورد	خورده	خورده بود

٣ ــ تصريف الفعل الماضي البعيد يكون بتصريف الفعل المساعد (بود) .

خورده بودم – خورده بودى – خورده بود – خورده بوديم – خورده بوديد – خورده بودند.

٤ ــ اسم المفعول يتكون من جذر الماضي + « ه »

خورده – رفته – شكسته – نشسته – آمده

٥ ــ يستعمل اسم المفعول في صياغة فعل آخر هو الماضي النقلي، بإضافة (است) بصيغه. ويحذف (ست) من غير المفرد للغائب .

نشسته ام – نشسته اى – نشسته است ، نشسته ايم ، نشسته ايد ، نشسته اند .

٦ ــ يستعمل الماضي النقلي للحديث عن أمر وقع في الماضي ولا يزال

مستمراً حتى الآن، أو لا تزال آثاره مستمرة حتى الآن.

مثال : **دانش آموزان در كلاس نشسته اند .**

احمد به دانشگاه رفته است.

٧ ـ يستعمل اسم المفعول في صياغة فعل آخر أيضاً هو (الماضي الالتزامي)، ويصاغ من اسم **المفعول + باشد** (بصيغه) .

خورده باشم – خورده باشي – خورده باشد – خورده باشيم – خورده باشيد – خورده باشند .

٨ ـ يستعمل الماضي الالتزامي في حالة ترديد وقوع الفعل في الماضي أو ترجي وقوعه في الماضي مثال :

شايد سعيد تا حال از مسافرت برگشته باشد .	ربما يكون سعيد قد عاد من السفر حتى الآن.
اى كاش آمده باشد .	ليته يكون قد عاد من السفر .

٩ ـ يستعمل اسم المفعول في صياغة فعل آخر هو (الفعل المجهول) وهو مثل العربية يستعمل حين يحذف الفاعل .

١٠ ـ يصاغ الفعل المجهول من : **اسم المفعول + شد** (بصيغه).

مثال : سيب را خوردم ⟵ سيب خورده شد .

١١ ـ تصريف الفعل المجهول :

ديده شدم – ديده شدى – ديده شد – ديده شديم – ديده شديد – ديده شدند .

تمرین :

أوّل ــ از افعال زیر: ماضی بعید، وماضی نقلی، ومــاضی الــتزامی، بسازید.

خورد – نشست – نوشت – رفت – شکست – آمد – دید – برد – ساخت – پاک کرد – تمیز شد .

دوّم ــ افعال جمله های ذیل را به مجهول تبدیل کنید :

مثال : ــ دانش آموزان سرور را خواندند

ــ سرور خوانده شد.

١- کتاب را خواندم.	....
٢- من درختها را از دور دیدم .	....
٣- حسن تمامِ غذاها را خورد .	....
۴- من صدایِ پارا شنیدم .	....
۵- کودک شیشه را شکست .	....
۶- دوستم نامه را نوشت .	....
٧- خیّاط لباسِ عروس را دوخت.	....
٨- فیلم را در دوربین گذاشتم .	....
٩- بیمار را به بیمارستان بردم .	....
١٠- آپارتمان را دیروز اجاره دادم.	....
١١- ماشین را هفتهءِ گذشــــته فروختم.	....

۱۲- او کتاب را به من تحویل داد .	....
۱۳- من غذا را زود پختم .	....

۱۴- اسرائیلی ها مردمِ فلسطین را در دیریاسین کشتند .

....

۱۵- نجّار این در وپنجره ها را ظرفِ سه روز ساخت .

....

سوم ــ نوع فعل را از نظر زمان در جملات ذیل بیان کنید :

۱- استاد به کلاس رفته است .	....

۲- من صورتم را با حوله خشک می کنم .

....

۳- دوستم نامه را نوشته بود .	....
۴- مردمِ فلسطین قیام کرده اند .	....
۵- شاید فردا شما را زیارت کنم .	....
۶- درِ پارک بسته بود .	....

۷- دانش آموزان در کلاس درس می خوانند .

....

۸- ما غذا خورده ایم .	....

۹- شاید علی از مدرسه برگشته باشد .

....

۱۰- سعید به بازار رفته است .	....
۱۱- لباسِ گرم بپوش .	....
۱۲- استاد در باره ی مسأله ی اقتصادی بحث می کند	
۱۳- من کجا نشسته ام ؟	....
۱۴- من از مدرسه برگشته ام .	....
۱۵- آنها در کارگاه کار می کنند .	....
۱۶- علی به کتابخانه می رود تا کتابش را به کتابدار بدهد	
۱۷- می خواهم برای دوستم نامه بنویسم	
۱۸- برادرم در باغچه درخت می کارد	
۱۹- ما همیشه از مغازه ی سَرِ کوچه شیر می خریم	
۲۰- من در دانشگاهِ دمشق درس خوانده ام.	
۲۱- شاید تا حال قضیّه حل شده باشد	

۲۲- آقایِ جابری خواست از خیابان عبور کند .	
....	
۲۳- تو باید اینجا بمانی .	....
۲۴- من کلید را به او داده ام .	....
۲۵- من همیشه قبل از صبحانه ورزش می کنم .	
....	
۲۶- شاید او نامه را پست کرده باشد.	
....	
۲۷- احتمالاً او تا حال فارغ التحصیل شده باشد .	
....	
۲۸- آنها خواستند به کارشان ادامه دهند .	
....	
۲۹- شما می توانید در پارک گردش بکنید .	
....	
۳۰- او خانه‌یِ کوچکی خریده است .	
....	

درس پانزدهم

آینده[1]

بشنوید وتکرار کنید :

من فردا به منزلت خواهم آمد . من وتو به پارک خواهیم رفت. سپس به رستوران می رویم ، در آنجا غذا خواهیم خورد . قبل از ظهر به منزل بر می گردیم ، در آنجا کمی استراحت خواهیم کرد ، سپس برای دیدنِ بازیِ فوتبال به استادیوم ورزشی خواهیم رفت . به نظر می رسد بازیِ جالبی خواهد بود . به احتمالِ زیاد تیمِ ما پیروز خواهد شد . فکر می کنم فردا هوا ابری نخواهد بود ، آفتابی خواهد بود. خیابانها هم شلوغ نخواهد بود . لذا ان شاء الله روزِ خوبی خواهیم داشت .

ترجمه:

غداً سآتي إلى منزلك . أنا وأنت سنذهب إلى الحديقة ، ثم نذهب إلى المطعم ، وهناك سنتناول الطعام. وقبل الظهر سنعود إلى المنزل ، هناك سنستريح قليلاً ، ثم سنذهب إلى الملعب الرياضي لمشاهدة لعبة كرة القدم. يظهر أن اللعبة ستكون رائعة. على أقوى الاحتمالات (على الأغلب) سيتغلب فريقنا. أظن أن الجوّ لن يكون غائماً غداً . سيكون مشمساً .

---

(۱) ـ المستقبل.

الشوارع أيضاً لن تكون مزدحمة . لذلـك سيكون لنـا إن شاء الله يومـاً جيداً .

قواعد :

١ ــ يصاغ فعل المستقبل من مادة **(خواستن)= الارادة** ، وهي **(خواه)** ثـم تصرف كما يصرف الفعل ، وبعده يأتي مصدر بدون نون **(المصـدر المرخّم)** للفعل الذي سوف ينجز .

مثال : الفعل **خواهم رفت** أي سأذهب.

المصدر : **رفتن** أي الذهاب، و (المصدر المرخم) **رفت**

تصريف **(خواه)** مع علامات التصريف :

خواهم – خواهی – خواهد – خواهیم – خواهید – خواهند

١ ــ بمناسبة ذكـر المصدر في الفارسـية، اعلم أن المصـدر ينتهي إمـا بـ **(تن)** أو **(دن)** مثل :

انداختن	من مادة : انداز	بمعنى	الرمي والإلقاء
آموختن	من مادة : آموز	بمعنى	التعليم والتعلم
برداشتن	من مادة : بردار	بمعنى	الأخذ والرفع
بستن	من مادة : بند	بمعنى	الشد والإغلاق
آمدن	من مادة : آ	بمعنى	المجيء
اوردن	من مادة : اور	بمعنى	الإحضار والجلب
پرسيدن	من مادة : پرس	بمعنى	السؤال
خواندن	من مادة : خوان	بمعنى	القراءة والدعاء

٢ ـ يوجد في الفارسية اسم المصدر، وهو بمعنى المصدر لا ينتهي ب(تن) أو (دن) ويجمع مثل الأسماء، ويفيد معنى المصدر.

مثل : **رفتار** (السلوك) ، **ديدار** (الزيارة) ، **كردار** (العمل) ، **دانش** (العلم)، **پرورش** (التربية) ، **ورزش** (الرياضة)، **خواهش** (الرجاء) ، **آزادى** (الحرية)، **عكاسى** (التصوير)، **برادرى** (الأخوة) .

تمرين :

اول ـ افعال ذيل را به فعل آينده تبديل كنيد، وبا آنها جمله بسازيد:

مى روم ، مى آيم ، مى خورم ، استراحت مى كنم ، مى باشد ، پيروز مى شود ، دارم ، مى روند ، مى خوريد ، پيروز مى شويم .

دوم – از مصادر ذيل افعال امر بسازيد :

مثال ـ مصدر: **قوي شدن** (شو).

فعل أمر : **قوي شو**

رفتن (رو)	نشستن (نشين)	آمدن (آ)
شكستن (شكن)	سوختن (سوز)	ماندن (مان)
بازى كردن (كن)	مسافرت كردن (كن)	واردشدن (شو)
وضو گرفتن (گير)	خوردن (خور)	خريدن (خر)
پوشيدن (پوش)	فهميدن (فهم)	نوشيدن (نوش)

خسته شدن (شو)	فروختن (فروش)	انداختن (انداز)
خوابیدن (خواب)	دویدن (دوید)	تمیز شدن (شو)
برگشتن (برگرد)	کشیدن (کش)	زدن (زن)
خندیدن (خند)	سلام کردن (کن)	بیدار شدن (شو)
شنیدن (شنو)	خوشحال شدن(شو)	خواندن (خوان)

سوّم ــ به سؤالهایِ زیر پاسخ دهید :

۱- کی به دانشگاه خواهی رفت ؟ ....
۲- آیا فردا هوا ابری یا آفتابی خواهد بود ؟ ....
۳- آیا تو سالِ آینده به حج مشرّف خواهی شد ؟ ....
۴- آیا امّتِ ما حتماً پیروز خواهد شد ؟ ....
۵- اگر برادرت از مسافرت برگشت خوشحال خواهی شد؟ ....
۶- اگر فردا آمدم شما را در منزل خواهم دید ؟ ....
۷- آیا در آینده‌یِ نزدیک کشورهایِ اسلامی پیشرفت خواهد کرد ؟ ...
۸- آیا تو سالِ آینده فارغ التحصیل خواهی شد؟ ....
۹- آیا مدیر فردا نامه ات را امضا خواهد کرد ؟ ....
۱۰- آیا دانشگاه فردا باز خواهد بود ؟ ....

درس شانزدهم

خـــدا

خُدا خورشید وزمین را آفَریـــده اســـت. خُـــدا مـــاه وسِـــتارِگان را آفَریده است.

خُدا گیاهان وجانوَران را آفَریده است. خُدا ما را آفَریده است.

ای خـــدایِ مِـــهربان کـــه خورشـــید وزمیـــن ومـــاه وسِـــتارِگان را آفَریده‌ای.

ای خدایِ مِهربان که گیاهان وجانوَران را آفَریده‌ای؛

ای خدایِ مِهربان که ما را آفَریده‌ای؛

ای خدایِ مِهربان که برای ما هَمه چیز آفَریده‌ای؛

ما هَمیشه تو را می‌پَرَستیم. (از کتاب درسی فارسی با تغییر)

تَرجمـــه:

الــرّب

الرّب خلق الشمس والأرض. الرب خلق القمر والنجوم.

الرّب خلق النباتات والأحياء. الرب خلقنا.

أيها الرّب الرحيم الذي خلقت الشمس والأرض والقمر والنجوم.

أيها الرّب الرحيم الذي خلقتَ النباتات والأحياء.

أيها الرّب الرحيم الذي خلقتنا.

أيها الرّب الرحيم الذي خلقت لنا كل شيء.

نحن نعبدك دائماً.

ملاحظات

آفريده است: فعل ماضي نقلي. الماضي البسيط: **آفريد**. المضارع: **مى آفريند**. ويقال بدلها في الفارسية: **خلق كرده است**. **جهان آفرينش**: عالم الخليقة.

ماه: تعني في الفارسية القمر، وتعني الشهر، **ماه محرّم**: شهر محرّم. و **(ماهواره)** : تعني شبيه القمر، أو القمر الاصطناعي.

گياه: تعني بالفارسية زرع، وكلمات: زرع، زراعت مستعملة في الفارسية أيضاً.

جانوران: جمع جانوَر ومعناها: حيّ، وهي من: **(جان)** بمعنى روح، و**(ور)** تلحق الاسم وتعني صاحب. و **دانِشْور**: عالم، و **سُخَنور**: خطيب.

مِهربان: مكونة من كلمة **(مهر)** : الحب، و**(بان)** تلحق الأسماء وتعني: المراقب. و **باغبان**: البستاني (مراقب البستان)، **نگهبان**: المراقب، و **پاسبان**: الشرطي.

تمرین :

به سوالات ذیل پاسخ دهید :

۱ ـ چه کسی خورشید وزمین را آفریده است ؟

....

۲ ـ چه کسی ماه وستارگان را آفریده است ؟

....

۳ ـ چه کسی گیاهان وجانوران را آفریده است ؟

....

۴ ـ چه کسی ما را آفریده است ؟

....

۵ ـ آیا پدر مهربان است ؟

....

۶ ـ آیا مادر مهربان است ؟

....

۷ ـ آیا خدا مهربان است ؟

....

۸ ـ خدا خورشید وزمین را برای که (چه کسی) آفریده است ؟

....

۹ ـ خدا گیاهان و جانوران را برای که (چه کسی) آفریده است ؟

....

درس هفدهم

پیغَمبَر

معلِّم به ما درس می دَهَد. مُعَلِّم همه‌یِ ما را دوست دارد. مُعَلِّم می خواهد که ما خوب درس بِخوانیم وخوشبخت شَویم.

مُعَلِّم ما را راهنمایی می‌کند تا کارهایِ خوب انجام دهیم.

ما مُعَلِّمِ مهربان خود را دوست داریم.

پیغمبر مُعَلِّم همه‌یِ مردم است. خدا، پیغمبر را برای راهنمایی وخوشبختیِ مردم فرستاده است.

ما همه‌یِ پیغمبران را دوست داریم وبه آنها احترام می‌گذاریم.

پیغمبرِ ما مسلمانان، حضرتِ محمّد (ص) است.

ترجمه:

النبي

المعلم يعطينا الدرس (يدرّسنا). المعلم يحبنا جميعاً.

المعلم يريد أن ندرس جيداً ونسعد.

المعلم يوجهنا كي نؤدي الأعمال الجيدة.

نحن نحب معلمنا الرؤوف.

النبي معلم كل الناس. الرّب بعث النبي لتوجيه الناس وسعادتهم.

نحن نحب كل الأنبياء ونحترمهم. نبينا نحن المسلمين حضرة محمد(ص).

معلّم: كلمة عربية مستعملة في الفارسية ويسمى المعلم أيضاً في الفارسية **آموزگار** (لمعلّم الابتدائية غالباً) و **دبير** (لمدرّس الثانويـة) و **اسـتاد** (الأستاذ الجامعي).

درس داد: أعطى درساً أي درّس. و **درس خواند**: قرأ درساً أي دَرَس.

دوست: بمعنى صديق أو مُحب. وجمعها: **دوستان**. **دوست دارد**: يحب.

بخوانيم. **شويم**. **انجام دهيم**: أفعال مضارعة التزامية.

خوشبخت: سعيد. وهي من كلمة **خوش** : طيب ، حَسَن، و **بخت**: بمعنى حظ. ويقابلها **بدبخت**. يقال في الفارسية: **خوشبختانه**: لحسن الحـظ، **وبدبختانه**: لسوء الحظ. **خوشبختى**: اسم مصدر بمعنـى: السعادة، و **بدبختى**: الشقاوة.

راهنمايى: من كلمـة (**راه**) بمعنـى طريـق و(**نما**) بمعنـى مظـهر. واليـاء مصدرية. **وراهنمايى** بمعنى توجيـه. **مرحلـه ى راهنمـايى**: المرحلـة التوجيهية. **چراغ راهنما**: المصباح الموجّه أو الإشارة الضوئية في المرور. **راهنمايى كرد**: وجّه، أرشد، دلّى.

پيغمبر: من **پيغام** أو **پيام** : رسالة، و **بـر** : حامل، ومعنى الكلمة: حامل الرسالة، أو الرسول وجمعها: **پيغمبران أو پيامبران**.

احترام: تستعمل كثيراً في الفارسية. وتختـم الرسـائل بعبـارة: **بـا تقديـم احترام**. **واحترام گذاشت**: وضع احتراماً: أي احترم.

مسلمان: أي مسلم، وجمعها: **مسلمانان**.

تمریـن :

به سـؤالهایِ ذیل پاسخ دهیـد :

۱ ـ چه کسی به ما درس می دهد ؟

....

۲ ـ هدفِ معلّم چیست ؟

....

۳ ـ هدفِ پیامبر چیست ؟

....

۴ ـ آیا ما همه ی پیامبران را دوست داریم ؟

....

۵ ـ آیا ما به همه ی پیامبران احترام می گذاریم ؟

....

۶ ـ نامِ کتابِ حضرت موسی چیست ؟

....

۷ ـ نامِ کتابِ حضرت عیسی چیست ؟

....

۸ ـ نامِ کتابِ حضرت داود چیست ؟

....

۹ ـ نامِ کتابِ حضرت محمد چیست؟

....

۱۰ ـ خاتمِ انبیاء کیست ؟

....

درس هجدهم

مُعَلِّم

روزی که به مدرسه آمدیم خواندن ونوِشتن نمی دانستیم. از همان روزهایِ اول، معلمِ مهربان ما را راهنمایی کرد. او به ما خواندن ونوشتن یاد داد.

او به ما یاد داد که همیشه دفترها وکتابهای خود را پاکیزه نگاه داریم.

او به ما یاد داد که با دوستان خود مهربان باشیم.

او به ما یاد داد که همیشه پاکیزه باشیم تا بیمار نشویم.

او به ما یاد داد که به پدر ومادرمان احترام بگذاریم.

او به ما یاد داد که با خواهر وبرادرِ خود مهربان باشیم.

او به ما یاد داد که دیگران را دوست داشته باشیم وبه آنها کمک کنیم.

ما از معلم خود سپاسگزاریم چون به ما خواندن ونوشتن یاد داد.

از او سپاسگزاریم چون مانند پدر یا مادری مهربان، به ما کارهایِ خوب یاد داد.

(از کتاب درسی فارسی با تغییر)

ترجمـــه :

المعلم

يوم أن أتينا إلى المدرسة لم نكن نعرف القـراءة والكتابـة. منـذ نفـس الأيام الأولى، معلمنا الرؤوف وجّهنا. هو علّمنا القراءة والكتابة.

هو علّمنا أن نحافظ دائماً على دفاترنا وكتبنا نظيفة.

هو علّمنا أن نكون ودودين مع أصدقائنا.

هو علّمنا أن نكون دائماً نظيفين كي لا نمرض.

هو علّمنا أن نحترم أبانا وأمنا.

هو علّمنا أن نكون ودودين مع أختنا وأخينا.

هو علّمنا أن نحب الآخرين ونساعدهم.

نحن شاكرون لمعلمنا أن علمنا القراءة والكتابة.

نحن شاكرون له أن علمنا ـ مثل أب أو أم رؤوفين ـ أعمالاً جيدة.

ملاحظـــات :

دانست (ماضی). **می دانـــد** (مضـارع سـاده). **مـــی دانســـت** (مـاضی استمراری).

بادوستان خود مهربان باشیم = بادوستانمان مهربان باشیم.

تا : من أجل. **باید پاکیزه باشیم تا بیمار نشویم. باید درس بخوانیم تـــا باسواد باشیم. باید غذایِ خوب بخوریم تا سالم بمانیم.**

سپاس گزاریم = متشکریم.

تمریـن :

به سـؤالات ذیل جواب دهیـد :

۱ ـ آیا ما در بدو ورود به مدرسه خواندن ونوشتن می دانستیم ؟

....

۲ ـ معلّم در روزهای اوّل چه کارکرد ؟

....

۳ ـ معلّم چه چیزی به ما یاد داد ؟

....

۴ ـ آیا شما از معلّمتان تشکّر می کنید ؟

....

۵ ـ آیا شما از پدر ومادرتان تشکّر می کنید ؟

....

۶ ـ چرا ما باید همیشه پاکیزه باشیم ؟

....

۷ ـ نامِ معلّمِ فارسیِ شما چیست ؟

....

۸ ـ نامِ اوّلین معلّمِ شما چیست ؟

....

۹ ـ چرا ما باید به معلّم احترام بگذاریم ؟

....

۱۰ ـ چرا ما باید به پدر ومادرمان احترام بگذاریم ؟

....

درس نوزدهم

عیدِ قربان

هرسال، مُسَلمانانِ مستطیع، از همه جای دُنیا به زیارتِ خانه‌یِ خدا می رَوَند. خانه‌یِ خدا یا کعبه در شهرِ مکه است.

مسلمانان در مکه مراسمِ حج به جامی‌آورند. مراسمِ حج چند روز طول می کشد. در یکی ازاینِ روزها، گوسفند یا شُتُر یا گاوی را در راهِ خدا قربانی می کنند. برای همین است که نامِ این روز را عیدِ قربان گذاشته‌اند.

هر سال در اینِ روز، مسلمانان در مکه جمع می شوند تا همبستگیِ خود را به همه‌یِ دنیا نِشان دهند.

عیدِ قربان از عیدهایِ بزرگِ ما مسلمانان است.

(از کتاب درسی فارسی با تغییر)

ترجمه :

عيد الأضحى

كل عام، المسلمون المستطيعون، يذهبون من كل أرجاء الدنيا لزيارة بيت الله. بيت الله أو الكعبة في مدينة مكة.

المسلمون في مكة يؤدون مناسك الحج. مناسك الحج تستغرق عدة أيام. في أحد تلك الأيام يضحّون بخروف أو بعير أو بقرة في سبيل الله. لهذا سمي هذا اليوم عيد الأضحى.

كل سنة في هذا اليوم، يجتمع المسلمون في مكة كي يظهروا تضامنهم لجميع العالم.

عيد الأضحى من أعيادنا الكبيرة نحن المسلمين.

ملاحظات :

مسلمانانِ مستطیع = مسلمانانی که استطاعت دارند.

کشورهایِ مقتدر = کشورهای که اقتدار دارند.

کارگرانِ باتجربه = کارگرانی که تجربه دارند.

افرادِ ثروتمند = افرادی که ثروت دارند.

مراسمِ حج = مناسک حج

برای همین است = به این علّت = به این سبب.

تمرین :

به سؤالهای ذیل جواب دهید :

۱ ـ قبله‌یِ مسلمانان کدام است ؟ / کجاست ؟

....

۲ ـ مردم برای حج به کجا می‌روند ؟

....

۳ ـ کعبه در کدام شهر است ؟

....

۴ ـ چرا روزِ دهمِ ذی الحجّه را عیدِ قربان نامیده اند.؟

....

۵ ـ هدف از اجتماعِ مسلمانان در مکه چیست ؟

....

۶ ـ آیا تو به عربستان سعودی سفر کرده‌ای ؟

....

۷ ـ آیا تو برای حج به مکّه رفته‌ای ؟

....

۸ ـ مسافرت از دمشق به مکه با ماشین چند روز طول می کشد؟

....

۹ ـ شهرِ مدینه به دمشق نزدیک تراست یا مکه ؟

....

۱۰ ـ مسافرت با هواپیما بین دمشق وجدّه چند ساعت طول می کشد؟

....

درس بیستم

سؤالِ مسعود

بَچّه ها مرتّب ومُنظّم در کلاس نِشَسته بودَند. امّا یک نَفَر خیلی مؤدّب بود. او مسعود بود. بَچه ها مُنتظِرِ معلّم بودند. آنها عُلوم داشتَند. به زودی مُعلّم عُلوم آمد، و درس را شروع کرد. مُعلّم دربارەیِ مسائِلِ گوناگون صُحبَت می کَرد. مَسعود سؤال هایِ زیادی از معلّم علوم داشت، زیرا او به این درس خیلی علاقه داشت. ولی او جرأتِ پُرسیدنِ سؤال هایش را نداشت. مُتأسفانه، مسعود مثلِ حمید خیلی خجالتی بود. او یک بار دستش را بالا بُرد و از مُعلّم اجازه خواست. امّا بلافاصله دستش را پایین آورد و گفت: «ببخشید، من سؤالی ندارم!». (از دورەی آموزش زبان فارسی با تغییر)

ترجمـــه :

سؤال مسعود

الأولاد كانوا قد جلسوا في قاعة الدرس بشكل مرتّب ومنظّم. لكن شخصاً واحداً كان مؤدباً كثيراً. كان هو مسعود. الأولاد كانوا ينتظرون المعلم. كان عندهم (درس) العلوم. معلم العلوم جاء بسرعة، وبدأ الدرس.

المعلّم كان يتحدث عن المسائل المختلفــة. كـان لـدى مسـعود أسـئلة كثيرة من المعلّم، لأنه كان شديد الاهتمام بهذا الدرس. ولكن لم تكن لــه جرأة طرح أسئلته. مع الأسف، مسعود مثل حميد كان خجولاً جــداً. هـو مرة واحدة رفع يده وطلب الإذن من المعلّم، لكنه ســرعان مـا أنـزل يـده، وقال: «عفواً، ما عندي سؤال».

ملاحظـــات :

بچّه ها: جمع بچّه : الطفل، وتطلق على مجموعــة الأولاد أو الشــباب في اللغة الدارجة.

مرتّب ، منظّم، مفصّل، مكرّر .. مثل هذه الكلمات العربيــة تســتعمل قيوداً للحال في الفارسية.

مؤدّب = با ادب.

درس علوم ـ درس دينى ـ درس رياضى ـ درس فيزيک ـ درس شيمى ـ درس زيست شناسى[1] ـ درس زبان[2] ...

بلا فاصله = فوراً = سريعاً.

تمريـن :

به سؤالهاى ذيل پاسخ دهيد :

---

(١) ـ الأحياء.

(٢) ـ اللغة.

۱ ـ بچّه ها چگونه در کلاس نشسته بودند ؟

....

۲ ـ کدام یک از آنها خیلی مؤدّب بود ؟

....

۳ ـ بچّه ها منتظرِ چه کسی بودند ؟

....

۴ ـ درس آنها چه بود ؟

....

۵ ـ مسعود به چه درسی خیلی علاقه داشت ؟

....

۶ ـ چرا مسعود جرأتِ پُرسیدنِ سؤالهایش را نداشت ؟

....

۷ ـ آیا دانشجو باید جرأتِ پرسیدنِ سؤالهایش را داشته باشد؟

....

۸ ـ آیا خجالت از طرحِ سؤال کارِ صحیحی است ؟

....

۹ ـ اگر بخواهی از معلّم سؤال کنی دستت را بالا می بری واز او اجازه می خواهی ؟

....

۱۰ ـ مسعود به معلّم چه گفت ؟

....

درس بیست ویکم

بیماریِ سعید

دیروز سعید مریض شده بود. او سرما خورده بود. مرتّب عطسه می کرد. گاهی هم سرفه می کرد. گلویش درد می کرد. نزدیک سی ونه درجه تب داشت. سرانجام، پیش از ظهر با مادرش به درمانگاه رفت. دَر دَرمانگاه چند نفر بیمار منتظر نشسته بودند. سعید به اطراف نگاهی کرد، یکی از بیماران دل درد داشت. بیمار دیگری منتظر دندان پزشک بود.

بعد از یک ربع، پرستار سعید را صداکرد. سعید ومادرش به مطبِ دکتر رفتند. دکتر متخصصِ امراضِ داخلی بود. ابتدا، او چند سؤال از سعید کرد. سعید به همه یِ سؤال هایِ دکتر جواب داد.

سپس، دکتر فشارِ خون ونبضِ او را گرفت وسعید را به طورِ کامل معاینه کرد. در پایان، دکتر گفت: «مسئله یِ مهمّی نیست. یک سرماخوردگیِ ساده است. چند قرص وکپسول ویک شربت می نویسم. با این نسخه خوب خواهی شد.»

سعید ومادرش از دکتر خداحافظی کردند و از مطب خارج شدند. آنها داروها را از داروخانه گرفتند وبه خانه برگشتند. دربینِ راه، سعید به مادرش گفت: «خوشحالم در دوران قدیم زندگی نمی کنم. چون در آن هنگام، آدم ها با یک تبِ ساده می مردند.»

مادر سعید جواب داد: «بله، همین طور است. در آن زمان ها

بیماری هایِ زیادی شایع بود، مثل حصبه، سل، آبله، وانواع وباها. خوشبختانه، امروزه اغلب این بیماری ها یا ازبین رفته اند یا خیلی کم شده اند.»

سعید ادامه داد: «امّا متأسّفانه بیماری هایی مثل سرطان جانشین آن بیماری ها شده است وهرسال آدم های زیادی را به آن دنیا می فرستد. با این حال، مطمئنّم در آینده علمِ پزشکیِ روش علاجِ این بیماری ها را هم کشف خواهد کرد.»

(از دوره ی آموزش زبان فارسی با تغییر)

ترجمــه:

مرض سعید

كان سعيد قد مرض أمس. كان قد أصيب بالبرد، بشكل مستمر كان يعطس، وكان أحياناً يسعل أيضاً. كان بلعومه يؤلمه، وكانت حرارته تقرب من ٣٩ درجة. وأخيراً، ذهب قبل الظهر مع والدته إلى المستوصف.

في المستوصف كان قد جلس عدد من المرضى المنتظرين. ألقى نظره على أطراف (المستوصف). أحد المرضى كان لديه ألم في القلب[1]، ومريض آخر كان ينتظر طبيب الأسنان.

بعد ربع (ساعة). نادى الممرض (أو الممرضة) سعيداً.

وذهب سعيد وأمه إلى عيادة الطبيب. كان الطبيب متخصصاً في الأمراض الداخلية. في البداية سأل بعض الأسئلة. سعيد أجاب عن أسئلة الطبيب جميعها.

بعد ذلك، الطبيب أخذ ضغطه ونبضه (قاس ضغطه وجسّ نبضه). وفحصه بشكل كامل. في الخاتمة قال الطبيب: ليست (هناك) مسألة مهمّة.

---

(١) ـ هذه هي الترجمة اللفظية ومؤدّاها: كان يشكو من ألم في معدته.

إصابة بسيطة بالبرد. اكتب (وصفة فيها أسماء) عدد من الأقراص وكبسول وشراب واحد، وبهذه الوصفة ستتحسّن.

سعيد وأمه ودّعا الطبيب. وخرجا من العيادة. أخذا الأدوية من الصيدلية. وعادا إلى البيت. في وسط الطريق قال سعيد لأمه: «أنا مسرور أني لا أعيش في العصر القديم، لأنه في تلك الأزمنة، الناس كانوا يموتون بحمّى بسيطة.

أم سعيد أجابت: نعم ، كذلك، في تلك الأزمنة كانت أمراض كثيرة شائعة، مثل الحصبة، والسل، والجدري، وأنواع الأوبئة. لحسن الحظ، أغلب هذه الأمراض اليوم، إما أن تكون قد زالت، أو أصبحت قليلة جداً.

واصل سعيد: لكن مع الأسف (هناك) أمراض مثل السرطان قد حلّت محل تلك الأمراض، وفي كل سنة تدفع بكثير من الناس إلى ذلك العالم، مع ذلك، أنا واثق، في المستقبل، سيكشف علم الطب طريقة علاج هذه الأمراض.

ملاحظات:

مُرتّب = **مُدام** = **پياپى** = **پشت سرهم**

درمانگاه: مستوصف، **بيمارستان**: مستشفى. وفي النصوص العربية: **مارستان**.

بيمار: مريض. **ستان**: لاحقة للكلمات تعني: مكان. مثل: **گلستان**: محل الزهور. **بوستان**: محل رائحة (العطور). والأخيران اسمان لكتابي الشاعر الايراني سعدي الشيرازي.

دكتر = **پزشک**. **دانشكده پزشكى**: كلية الطب. **علم پزشكى**: علم الطب.

ساده : بسيط، وقد عُربت إلى ساذج.

نسخه: كلمة عربية تعني : وصفة.

خدا حافظ: في أمان الله، تستعمل في التوديع، والتوديع نفسه: خدا حافظی.

جانشين : البديل، النائب.

تمرين :

به سؤالهای ذیل پاسخ دهید :

۱ـ بیماریِ سعید چه بود ؟

....

۲ ـ او چند درجه تب داشت ؟

....

۳ ـ سعید با مادرش کجا رفت ؟

....

۴ ـ آنها در درمانگاه چه دیدند ؟

....

۵ ـ دکتر چه کرد ؟

....

۶ ـ دکتر پس از معاینه چه گفت ؟

....

۷ ـ سعید ومادرش قبل از بازگشت به خانه چه کار کردند ؟

....

۸ ـ در زمانِ قدیم چه بیماریهایی شایع بود ؟

....

۹ ـ امروز چه بیماریهایی شایع است ؟

....

۱۰ ـ آیا علمِ پزشکی روشِ علاجِ بیماریهایِ جدید را کشف خواهد کرد؟

....

درس بیست ودوّم

بینِ دو دوست

⇐ سلام علیکم.

⇐ سلام علیکم /[1] علیکم السلام.

⇐ حالِ شما خوب است؟ (حالِ شما خوبه)[2] ؟

⇐ سلامت باشید / الحمد لله / خوبم / بدنیستم[3].

⇐ چه خبر ؟

⇐ خبر تازه نیست[4] / بی خبر.

⇐ چه کار می کنی؟

⇐ مشغولم / مشغول درس ومطالعه / مشغول خانه داری[5].

⇐ خانواده چه طورند ؟ (چه طورن)؟

⇐ آنها هم خوبند /سلام می‌رسانند[6]/ بد نیستند. (بدنیستن).

⇐ چرا دیر آمدی ؟

---

(١) ـ بعد هذه العلامة (/) العبارات البديلة.

(٢) ـ هذه العبارات الموضوعة داخل الأقواس هي المستعملة باللغة الدارجة.

(٣) ـ لابأس.

(٤) ـ لا جديد ،تازه كلمة فارسية وعُربت بكلمة: طازج.

(٥) ـ إدارة المنزل.

(٦) ـ يسلّمون

⇐ کارم زیاد بود / خیابانها شلوغ بود/ تاکسی پیدا نمی شد (نمی شه).

⇐ دیروز تلفن کردم، در منزل نبودی.

⇐ بله در منزل نبودم، به کوه[1] رفته بودم.

⇐ چه خوب[2] ! خوش به حالت! همیشه به کوه می روی ؟

⇐ هر هفته یک بار.

⇐ تنها یا باکسی ؟

⇐ غالباً با دو ستانم .

⇐ ورزشِ خوبی است (ورزش خوبیه).

⇐ بله بهترین ورزش.

⇐ چند ساعت در کوه می مانید؟

⇐ سه چهار ساعت.

⇐ وسطِ راه استراحت می کنید ؟

⇐ نه یک سره کوه نوردی می کنیم[3] ؟

⇐ خسته نمی شوید (خسته نمی شید) ؟

⇐ چون عادت کردیم خسته نمی شویم .

⇐ می توانم (می تونم) هفته آینده با شما بیایم (بیام) ؟

---

(۱) ـ الجبل.

(۲) ـ للتعجّب، مثل: چه زیبا! (للتعجب من شدّة الجمال) چه مشکل! (للتعجب من صعوبة الشيء). چه ساده! (للتعجب من سذاجة شخص).

وصيغة التعجب من : چه + اسم أو صفة.

(۳) ـ لا ، نتسلق الجبل بشكل مستمر.

⇐ بله حتماً، خوشحال می شویم (می شیم).

⇐ متشکرم، چه وسایلی برای کوه نوردی لازم است (لازمه) ؟

⇐ هیچ، فقط کفش ورزشی[1]، ولباس مناسب.

⇐ وعده، کی وکجا باشد (باشه)؟.

⇐ ساعت پنج صبح، در میدان[2] تجریش.

⇐ بسیار خوب ، به امید دیدار.

⇐ به امید دیدار خدا حافظ.

⇐ خدا حافظ / به سلامت.

تمریـن :

مکالمه ی این درس را با دوستت تمرین کن .

ץ ץ ץ

(۱) ـ حذاء رياضة.

(۲) ـ ساحة.

درس بیست وسوّم

بین سوری وایرانی

⇐ ببخشید[1] آقا، شما ایرانی هستید ؟

⇐ بله من ایرانی‌ام.

⇐ می توانم (می تونم) چند سؤال از شما بکنم ؟

⇐ بله بفرمایید.

⇐ هدفِ شما از مسافرت به سوریه چیست؟

⇐ زیارت وسیاحت.

⇐ ممکن است (ممکنه) توضیحات بیشتری بفرمایید[2].

⇐ بله، چشم[3]، سوریه دارای مراقد شخصیتهای بزرگ اسلام است که مشهورترین آنها مرقد حضرت زینب علیها السلام است. همچنین سوریه دارای اماکن سیاحتی فراوانی[4] است، مانند اماکن سیاحتی شهر حلب وشهر لاذقیه بعلاوه اماکن سیاحتی پایتخت.

---

(١) ـ ببخشید: اعذرني.

(٢) ـ بفرما: تفضل، ويخاطب المفرد بلغة الجمع للاحترام. توضیحات بیشتری بفرمائید: تتفضل بتوضيحات أكثر.

(٣) ـ چشم: عين، وهنا تعني: من عيني، على عيني.

(٤) ـ فراوان : زياد.

⇐ از موزه دیدن کردید / کرده‌اید ؟

⇐ بله از موزه[1] آثار باستانی[2] دمشق دیدن کردم . بسیار جالب بود.

⇐ چه چیز در آنجا برای شما جالب بود ؟

⇐ قِدمت اینِ آثار، که نشان دهنده[3] عمق تـاریخی کشـور سـوریه است.

⇐ ببخشید آقا[4] اسم من علی حلبی است، اسم شما چیست ؟

⇐ جواد جعفری. خوب از فرصت استفاده کنم، از شما بپرسم فارسـی را کجا یاد گرفتید ؟

⇐ در مرکز آموزش زبان فارسی دانشگاه.

⇐ آیا در دانشگاههای سوریه مرکز آموزش زبان فارسی وجود دارد؟

⇐ بله، علاوه بر تدریس زبان فارسی در گروههای عربی وتـاریخ، در هر دانشگاه مرکز آموزش زبان فارسی وجود دارد، کلیه ی افـراد دانشگاهی وغیر دانشگاهی می توانند در آن تحصیل کنند.

⇐ هدفتان از آموزش زبان فارسی چیست ؟

⇐ زبان فارسی زبان دوّم جهان اسلام اسـت (اسلامه). ومحقّـق در تاریخ وفلسفه وعرفان وتاریخ علوم اسلامی نیاز بـه ایـن زبـان دارد (داره). علاوه بر این ما روابـط بسـیار خوبـی بـا ایـران در کلیّه‌ی زمینه‌ها داریم، وایران کشور دوست وبرادر ماسـت، بـه همین جهت زبان فارسی برای ما اهمیّت فراوان دارد (داره).

---

(١) ـ المتحف.

(٢) ـ الآثار القديمة.

(٣) ـ نشان داد: أشار ، بيّن، ـ نشان دهنده: اسم فاعل أي : مبيّن.

(٤) ـ عفواً أيها السيد.

⇐ بسیار خوب. می دانی (می دونی) که ماهم برای زبان عربی اهمیّت زیادی قائلیم[1]. در کلیه مراحل تحصیلی زبان عربی تدریس مـی شود(میشه)، ودر دانشگاههای ایران زبان عربی تا مرحله دکتری تدریس می شود.

⇐ بله می دانم(می دونم)، در قانون اساسی[2] شما به تدریـــس زبـان عربی تأکید شده است.

⇐ بله همین طور است، زیرا که زبان عربی زبان دینی ماست، ومکمّل زبان فارسی است.

⇐ ببخشید خیلی وقتتان را گرفتم.

⇐ خواهش می کنم[3]، خوش حال شدم، فرصت بسیار خوبی بود.

⇐ به امید دیدار.

⇐ به امید دیدار . خدا حافظ.

تمرين :

مكالمه ی این درس را با دوستت تمرین کن .

---

(۱) ـ اهمیّت قائل است: یعیر أهمیة.

(۲) ـ الدستور.

(۳) ـ أرجو، وهنا بمعنى: عفواً.

درس بیست وچهارم

بین پدر وفرزند

✧ سلام علیکم.

✦ علیکم السلام پسرم، حالت چه طور است (چطوره) ؟

✧ خوبم، بابا با اجازه ؟

✦ کجا ؟

✧ می خواهم (می خام) بادوستانم فوتبال بازی کنم.

✦ بسیار خوب، مواظب خودت باش.

✧ چشم.

✦ راستی، یادم رفت از تو سؤال کنم چرا دیروز بعد از ظهر منزل نبودی؟

✧ در کتابخانه مشغول مطالعه بودم.

✦ درس می خواندی ؟

✧ نه ، درباره یک (یه) موضوع تحقیق می کردم.

✦ درباره چه موضوعی؟

✧ درباره تاریخ روابط ایران وعرب.

✦ چه موضوع خوبی! حالا چرا به فکر این موضوع افتادی ؟

✧ چند سؤال برای من در این زمینه مطرح است (مطرحه).

اولاً ـ چرا فاتحین عرب توانستند (تونستند) به راحتی سراسر

ایران را (رو) فتح کنند.
ثانیاً ـ چرا مردم ایران به سرعت مسلمان شدند؟
ثالثاً ـ چرا دانشمندان وادبای ایرانی به زبان عربی توجه کردند وبه گسترش آن خدمت کردند؟

✦ خوب به چه نتیجه رسیدی ؟

✧ هنوز مطالعه می کنم.

✦ من در این زمینه مطالعات زیادی دارم.

✦ جدّی ؟! چه خوب ! به نتایجی هم رسیدی ؟

✧ بله، مطلب برای من کاملاً واضح است (واضحه).

✦ می توانی (می تونی) خلاصه مطلب را بفرمایید ؟

✧ مردم ایران فتح اسلامی را (رو) به‌عنوان اشغال تلقی نکردند، بلکه به فاتحین به‌عنوان حاملین پیام رهایی بخش اسلام نگاه کردند، واسلام را به‌عنوان دین مبارزه باطاغوت واستبداد ودین تحقّق کرامت وعزّت وشخصیت انسان شناختند.

✦ دلیلی برای این موضوع دارید (دارین) ؟

✧ بله کلیه مدارک تاریخی نشان می دهد (نشان می ده) که ایرانیان با فاتحین همکاری کردند، وکلّیه حوادث پس از فتح نشان می دهد(می ده) که اسلام در ایران باشمشیر وارد نشد بلکه از راه دلها وارد شد. دخول میلیون ها ایرانی در دین مبین اسلام.. وخدمت به این دین وبه زبان این دین وبه علوم این دین همه وهمه نشان می دهد (می ده) که ایرانیان اسلام را باجان ودل پذیرفتند، وبادیگر مسلمان جهان یک امّت واحده اسلامی تشکیل دادند.

◆ مطالب جالبی می فرمایید، اما دیر شده، دوست دارم گفته هایتــان را شب بشنوم.

◇ بسیار خوب برو به امان خدا، بازهم ســـفارش مــی کنــم: مواظــب خودت باش.

تمریــن :

مکالمه یِ این درس را با دوستت تمرین کن .

ﻻ ﻻ ﻻ

درس بیست وپنجم

یک گفتگویِ تلفنی

یاسر : الو، سلام سعید، من یاسر هستم.

سعید : سلام یاسر، حالت چه‌طور است؟

یاسر : من خوبم، تو چه‌طوری؟ امروز به مدرسه نیامدی!

سعید : نه. امروز صبح حالم خوب نبود. سرم درد می کرد. کمی تب داشتم.

یاسر : تب؟ برای چی ؟ دکتر رفتی؟

سعید : آره. پیش از ظهر رفتم دکتر. سرماخورده بودم.

یاسر : اِ! سرما خوردگی ! پس مهم نیست.

سعید : دکتر گفت ناراحتی موقتی است وبه زودی برطرف می شود[1].

یاسر : همین طور است. الآن حالت چه‌طور است؟

سعید : بهتر هستم. فقط سرفه می کنم. راستی[2]، امروز در مدرسه چه کار کردید؟

یاسر : معلّم های فارسی وتاریخ درس جدید دادند. ریاضی را هم دوره کردیم.

---

(۱) ـ بر طرف شد : زال.

(۲) ـ راستی: الصدق، وهنا تعني : أخبرني.

سعید : پس از ریاضی عقب نیفتادم[1].

یاسر : نه، فکر نمی کنم. فردا می آیی؟

سعید : آره[2]. تا فردا صبح خوب می شوم.

یاسر : خوشحالم. خوب، فردا منتظرت هستم. کاری نداری؟

سعید : نه. از تلفنت ممنون هستم.

یاسر : خواهش می کنم. وظیفه ام بود. خدا حافظ.

سعید : خوشحالم کردی. خدا حافظ.

(از دوره‌ی آموزش زبان فارسی با تغییر)

تمریـن :

مکالمه‌ی این درس را با دوستت تمرین کن .

٣ ٣ ٣

(١) ـ عقب افتاد : تخلّف.

(٢) ـ آره = بله = آری: نعم.

فهرست

درس نهم

درس دهم

درس یازدهم

درس دوازدهم

درس سیزدهم

درس چهاردهم

درس پانزدهم

درس شانزدهم

المستشارية الثقافية
للجمهورية الإسلامية الإيرانية في دمشق